https://www.saeima.lv/steno/st_93/060793.html

5. Saeima 06.07.1993. sēde *Noraksts*

Stenogramma
1993.gada 6.jūlija sēde sākās pl. 12:00
sēde slēgta pl. sēdes ilgums minūtes

Latvijas Republikas 5. Saeimas
pirmā sēde
1993. gada 6. jūlijā
Sēdi vada
Latvijas Republikas Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs
Atis Kramiņš.

A.Kramiņš (Latvijas Republikas Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs).

Kur gūšu Latvijas spēku?

Pats viņas spēks ja tiksi.

Kā celšu Latvijas ēku?

Sirdi ja pamatā liksi.

Ar šiem Annas Brigaderes vārdiem es šodien, pildot man likumā uzticēto pienākumu atklāt 5. Saeimas pirmo sēdi, gribu sveikt tos tautas pārstāvjus, kuriem turpmākajos divarpus gados būs še lemt Latvijas likteni.

Augsti godātā Saeima! Dāmas un kungi! Šeit šajā Augstajā namā mēs esam patiesi vēsturiska brīža liecinieki. Pēc vairāk nekā 60 gadiem še notiek tas, par ko vairākas paaudzes ir sapņojušas, par ko latviešu tauta ir cīnījusies un daudzi atdevuši savas dzīvības. Latvijas valsts ir spērusi vēl vienu soli uz priekšu demokrātijas un neatkarības virzienā. 5. Saeima ir sanākusi, un Latvijas Republikas Satversme varēs realizēties pilnā apjomā.

Jā, Latvijas zemē vēl atrodas okupācijas armija, vēl neesam pilnīgi saimnieki pār savas valsts teritoriju. Daži politiskie spēki, kuri nav iekļuvuši Saeimā, mēģina apšaubīt vēlēšanu demokrātiskumu, bet šodien mēs pilnīgi droši varam teikt, ka pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas pirmajās brīvajās, neatkarīgajās, demokrātiskajās daudzpartiju vēlēšanās Latvijas pilsoņi ir izteikuši savu gribu un šī Saeima ir Latvijas pilsoņu gribas izpausme.

Varu paziņot, ka Centrālā vēlēšanu komisija nav saņēmusi nevienu oficiālu protestu vai sūdzību par Vēlēšanu likuma vai vēlēšanu procedūras pārkāpumu. Latvijas Republikas 5. Saeimas vēlēšanu norisei sekoja 55 starptautiskie novērotāji no 16 valstīm un no 12 dažādām sabiedriskām starptautiskām organizācijām. Un viņu secinājums ir viennozīmīgs - 5. Saeimas vēlēšanas bija brīvas, demokrātiskas un likumīgas. Latvijas tauta labi orientējas situācijā, ir informēta par valstī notiekošajiem procesiem, spēj būt organizēta, spēj izteikt savu gribu un ir spējīga pati lemt savu likteni.

Nupat notikušajā Eiropas padomes sesijā vēlēšanas Latvijā arī ir atzītas par likumīgām. Līdz ar to mūsu valsts ir vēl vairāk tuvinājusies vienam savam mērķim - iekļauties Eiropas padomē un tādējādi arī demokrātisko valstu saimē.

Izsaku cerību, ka ievēlētie tautas pārstāvji sekmīgi turpinās šo procesu. Novēlu Latvijas Republikas 5. Saeimai raitu un raženu darbu Latvijas tautas un Latvijas valsts labā. Paldies.

Paldies preses pārstāvjiem.

(Tiek ienests valsts karogs. Atskan Latvijas himna.)

Cienījamie klātesošie! Saeimā ir ievēlēti 100 deputāti. Atbilstoši deputātu reģistrācijai, kas veikta pirms šīs sēdes sākuma, zālē atrodas un pirmajā 5. Saeimas sēdē piedalās 99 deputāti. Deputāts Alfrēds Rubiks nav ieradies. Tātad Saeima ir tiesīga sākt darbu, un, lai mēs varētu sākt strādāt, Saeimai nepieciešams apstiprināt darba kārtību. Pagaidu frakciju sēdē konsultāciju gaitā ir izstrādāta šāda darba kārtība, kas deputātiem ir pievienota viņu materiāliem. Atļaujiet man šo darba kārtību nolasīt.

Tātad:

1. Saeimas paziņojums par Latvijas Republikas Satversmes stāšanos spēkā pilnā apjomā.

2. Balsu skaitīšanas komisijas ievēlēšana.

3. Pagaidu mandātu komisijas ievēlēšana.

4. Balsu skaitīšanas komisijas ziņojums par elektronisko balsu skaitīšanas iekārtu.

5. Pagaidu mandātu komisijas ziņojums.

6. Par Saeimas kārtības rulli.

7. Saeimas prezidija vēlēšanas.

8. Ministru Padomes paziņojums.

9. Saeimas kārtības ruļļa izstrādāšanas komisijas izveidošana.

10. Valsts prezidenta vēlēšanas.

Vai deputātiem ir kādi iebildumi pret darba kārtību? Iebildumu nav.

Es lūgšu deputātus, tos, kuri grib runāt pie mikrofona, skaidri un saprotami nosaukt savu vārdu un vēlēšanu apvienību vai partiju, ko viņi pārstāv. Tas nepieciešams stenogrammai. Pretējā gadījumā, ja šis noteikums netiks izpildīts, mikrofons tiks izslēgts un būs jāsāk procedūra no jauna.

Tātad, lūdzu, pie 1. mikrofona.

M.Grīnblats ("Tçvzemei un Brīvībai").

Tātad mazs **papildinājums darba kārtībai** - papildināt pirmās dienas darba kārtību ar punktu - īsu dokumentu, kurš mums ir sagatavots. Es to nolasīšu, jo tas aizņems tikai 30 sekundes. Projekta teksts ir šāds, un vēlāk, ja tas tiks pieņemts, tad tiks izdalīts arī visiem deputātiem. Šā dokumenta eksemplāri ir sagatavoti pietiekamā skaitā.

Tātad adresāts ir šāds: tas ir paziņojums sakarā ar Krievijas spiedienu uz Igauniju un ir adresēts Igaunijas Republikas prezidentam, Igaunijas Republikas Valsts Sapulcei, Igaunijas Republikas valsts valdībai.

Teksts ir šāds: "Latvijas Republikas Saeima paziņo, ka tā novērtē Krievijas Federācijas varas iestāžu izteiktos draudus Igaunijas Republikai un Krievijas uzsāktās sankcijas pret Igauniju kā rupju politisku spiedienu ar mērķi turpināt okupācijas un kolonizācijas politiku pret Baltijas valstīm un nepieļaut šo valstu patiesas neatkarības atjaunošanu, lai paturētu tās faktiskā Krievijas kontrolē. Latvijas Republikas Saeima nosoda šādu politiku kā neatbilstošu starptautisko tiesību principiem. Latvijas Republikas Saeima atbalsta Igaunijas Republikas centienus panākt okupācijas un kolonizācijas izbeigšanu un atjaunot neatkarīgu, tiesisku un demokrātisku valsti. Latvijas Republikas Saeima uzskata, ka Baltijas valstīm ir daudzas kopīgas politiskās problēmas, kuru risināšana prasa ciešāku sadarbību Baltijas valstu starpā, lai pretotos Krievijas imperiālistisko aktivitāšu pieaugumam. Tāpēc Latvijas Republikas Saeima piedāvā Igaunijas Republikas augstākajām varas institūcijām tuvākajā laikā apsvērt iespējas uzsākt sarunas par politiskas, ekonomiskas un militāras sadarbības līgumu noslēgšanu starp Igauniju un Latviju."

Šo projektu ir parakstījuši šādi Saeimas deputāti: Māris Grīnblats, Roberts Mīlbergs, Juris Sinka, Ilmārs Dāliņš, Aleksandrs Pētersons, Eduards Berklavs, Pēteris Tabūns, Odisejs Kostanda, Jānis Straume, Anna Seile, Aleksandrs Kiršteins.

Tādējādi atbilstoši Saeimas kārtības ruļļa 97. pantam ir vismaz 10 paraksti un es iesniedzu šo dokumentu sēdes vadītājam.

A.Kramiņš. Tātad es sapratu, ka tas tiek iesniegts vēlēšanu apvienības "Tçvzemei un Brīvībai" vārdā. Paldies. Vai deputātiem ir vēl kādi viedokļi par izmaiņām šajā darba kārtībā, kura vakar Pagaidu frakciju sēdē tika saskaņota? Tātad es lieku uz balsošanu šo papildinājumu darba kārtībā. Lūdzu!

A.Panteļējevs ("Latvijas Ceļš").

Es domāju, ka tagad mums būs problēma nobalsot, jo vēl nav izveidota Balsu skaitīšanas komisija. Mēs varam atlikt šo jautājumu līdz Balsu skaitīšanas komisijas izveidošanai vai arī, ja vadītājs pats uzņemas saskaitīt balsis...

A.Kramiņš. Ja deputātiem nav iebildumu, tad es varētu pieaicināt palīgā Centrālās vēlēšanu komisijas locekļus, kas man palīdzētu balsu skaitīšanas procedūrā. Taču es jautāju: vai deputātiem nav iebildumu pret šādu darba kārtības papildinājumu? Nav iebildumu. Tad, lūdzu, es aicinātu Vilhelmu Kozlovska kungu un Hariju Vizlas kungu man palīdzēt balsu skaitīšanas procedūrā. Tātad balsošana mums notiks paceļot pagaidu apliecības.

Lūdzu deputātus balsot. Kurš ir par to, lai 5. Saeimas pirmās sēdes darba kārtībā papildus tiktu iekļauts Latvijas Republikas Saeimas paziņojums, ko mums iesniedz vēlēšanu apvienības "Tçvzemei un Brīvībai" pārstāvji. Lūdzu balsot! Kurš ir "par? Lūdzu rezultātu! Paldies.

(No zāles nosauc rezultātu: 98.)

Tātad kurš ir "pret"? Kurš atturas? Man ļoti jāatvainojas, bet es jau no šejienes saskatu, ka acīmredzot mūsu balsu skaitītāji ir kļūdījušies un mums šo jautājumu vajadzēs pārbalsot. Kozlovska kungs un Vizlas kungs, pienāciet, lūdzu, pie manis!

Centrālā vēlēšanu komisija ļoti atvainojas par savu neorganizētību. Lūdzu deputātus vēlreiz balsot. Kurš ir par to, lai Latvijas Republikas... lai darba kārtību tiktu papildināta ar Latvijas Republikas Saeimas paziņojumu. Tātad 83 "par". Kurš ir "pret"? Nav. Kurš atturas? 10. Tātad šis jautājums tiek iekļauts darba kārtībā.

Man tagad būtu jautājums vēlēšanu apvienības "Tçvzemei un Brīvībai" pārstāvjiem: kurā darba kārtības punktā jūs gribat šo jautājumu iekļaut? Ja gribat izteikties, lūdzu, nāciet pie mikrofona!

A.Panteļējevs ("Latvijas Ceļš").

Es uzskatu, ka loģiski būtu runāt par darba kārtības papildinājumu. Tas nozīmē, ka 11. punkts ir par...

M.Grīnblats ("Tçvzemei un Brīvībai").

Man ir viens mazs papildinājums, iebilstot Panteļējeva kungam. Pēc būtības gadījumā, ja šodien visi desmit punkti netiek izskatīti, varbūt šo jautājumu varētu iekļaut kā pēdējo tīri laika ziņā, lai tas šodien tiktu pieņemts, jo var būt arī tā, ka desmit punktus šodien arī neizskatīs.

A.Kramiņš. Paldies. Tādā gadījumā mēs skatīsimies pēc darba kārtības un iekļausim, vadīdamies pēc mūsu darba. Tātad es gribētu, lai deputāti nobalsotu šo darba kārtību kopumā. Lūdzu, kurš ir par šo darba kārtību, paceliet pagaidu apliecību! Tātad "par" - 90. Kurš pret? Nav. Kurš atturas? Arī nav. Tātad darba kārtība mums ir apstiprināta.

Tad sāksim izskatīt darba kārtības 1. punktu. Tas ir **Saeimas paziņojums par Latvijas Republikas Satversmes stāšanos spēkā pilnā apjomā**.

Saskaņā ar Latvijas Republikas 1992. gada 25. augusta likuma "Par Latvijas Republikas Augstākās Padomes darba organizāciju līdz Saeimas sanākšanai" 14. pantu Latvijas Republikas Satversmi pilnā apjomā realizēs līdz ar 5. Saeimas sanākšanu. Pagaidu frakciju padome šajā sakarā iesaka šādu Saeimas paziņojumu. Paziņojuma teksts jums ir pievienots dokumentos. Es to nolasīšu.

"5. Saeima paziņo, ka tā ir sanākusi uz savu pirmo sēdi 1993. gada 6. jūlijā pulksten 12.00. Un līdz ar to Latvijas Republikas Satversme ar grozījumiem, kas tajā izdarīti ar 1993. gada 21. marta likumu, stājusies spēkā pilnā apjomā un izbeigušās Latvijas Republikas Augstākās Padomes pilnvaras."

Vai deputātiem ir iebildumi pret šādu paziņojuma tekstu? Nav iebildumu.

Lūdzu, Kides kungs, - otrais mikrofons!

E.Kide ("Saskaņa Latvijai").

Es lūgtu vārdu paziņojumam.

A.Kramiņš. Varbūt šo paziņojumu jūs gribat sniegt, pirms mēs iepazīstamies ar šā Saeimas paziņojuma parakstīšanas procedūru?

E.Kide. Varam piekrist. Jā.

A.Kramiņš. Vai deputātiem nav iebildumu? (Zālē troksnis.) Tātad mums ir nobalsota darba kārtība, kurā šāds paziņojums netika paredzēts.

E.Kide. Šis paziņojums ir tieši par šo darba kārtības...

A.Kramiņš. Vēlreiz, lūdzu - 2. mikrofons!

E.Kide. Šis paziņojums ir tiešā saskarē ar mūsu izskatāmo darba kārtības punktu, un tieši tāpēc es to arī lūdzu.

A.Kramiņš. Vai deputātiem ir citi viedokļi? Lūdzu, Budovska kungs!

M.Budovskis (LNNK).

Es domāju, ka paziņojums ir ārpus darba kārtības. Varētu būt runa par balsošanas motīviem attiecībā uz šo darba kārtības punktu, bet nevis sniegt paziņojumu saistībā ar to. Tādējādi es ierosinu atteikt šā ierosinājuma nolasīšanu.

A.Kramiņš. Paldies, Budovska kungs!

E.Kide. Pilnīgi piekrītu paziņojumu iekļaut, runājot par motīviem.

A.Kramiņš. Paldies, Kides kungs! Tātad Pagaidu frakciju padome ir ieteikusi šādu Saeimas paziņojuma apstiprināšanas procedūru. Paziņojuma teksts atrodas šeit uz galdiņa. Deputāti parakstīsies iepretim savam vārdam un uzvārdam. Uzvārdi zem Saeimas paziņojuma izkārtoti pēc alfabēta. Klātesošo deputātu uzvārdi tiks nosaukti alfabēta secībā, un deputāti pa vienam dosies parakstīt šo paziņojumu. Ja kāds deputāts nevēlas parakstīt šo Saeimas paziņojumu, viņš pieceļas un pasaka, ka nevēlas to parakstīt. Lai Saeimas paziņojumu uzskatītu par pieņemtu, ir nepieciešams, lai to parakstītu klātesošo deputātu absolūts vairākums. Vai parakstīšanas procedūra ir saprotama? Ir. Vai deputātiem ir kādi iebildumi pret parakstīšanās procedūru? Nav. Sākam paziņojuma parakstīšanu.

Deputāts Andris Ameriks...

E.Kide. Tā kā mums šis paziņojums tiek parakstīts zināmā veidā kā balsošana, tad, kā jūs piekritāt, par balsošanas motīviem es gribētu nolasīt šo paziņojumu.

A.Kramiņš. Praktiski mēs nebalsojam, bet parakstām.

E.Kide. Tas ir tas pats. Mēs apstiprinām Satversmi. Un šajā sakarībā mums ir paziņojums.

A.Kramiņš. Vai deputātiem nav iebildumu, ka šāds paziņojums tiek sniegts? Nav iebildumu. Lūdzu, Kides kungs!

E.Kide. Cienījamie 5. Saeimas deputāti! Saeimas deputātu frakcija "Saskaņa Latvijai" atbalsta lēmumu par Latvijas Republikas Satversmes darbības atjaunošanu pilnā apjomā un tās deputāti par to parakstīsies. Pēc šā lēmuma pieņemšanas mēs ierosinām izdarīt tās nepieciešamās izmaiņas Satversmē, kuras nepaguva izdarīt 4. Saeima. Proti, noteikt, ka Latvijas Valsts prezidentu vispārējās vienlīdzīgās un tiešās vēlēšanās ievēlē visi pilntiesīgie Latvijas pilsoņi. Deputātu frakcija "Saskaņa Latvijai" ir sagatavojusi likuma projektu, kura galvenie principi ir šādi:

1) Valsts prezidentu uz 3 gadiem ievēlē nevis Saeima, bet Latvijas pilsoņi;

2) Valsts prezidentu pirms termiņa var atcelt no amata vienīgi tauta ar nobalsošanu;

3) jāpaplašina Valsts prezidenta pilnvaras likumu parakstīšanā un visai tautai svarīgu lēmumu pieņemšanā;

4) Satversmē jāieraksta, ka Latvijas valsts valoda ir latviešu valoda.

Daļa no šiem priekšlikumiem jau tika akceptēta 4. Saeimas divos lasījumos 1934. gada maijā. Mēs ierosinām 5. Saeimai pieņemt lēmumu, ka līdz visas tautas vēlēta prezidenta ievēlēšanai Valsts prezidenta vietu izpilda Saeimas priekšsēdētājs. Šāds lēmums ir nepieciešams, lai netiktu apturēta Ministru kabineta un citu valsts struktūru veidošana. Satversmes 52. pants mums ļauj pieņemt šādu lēmumu, kura projektu mēs iesniedzām izskatīšanai 5. Saeimai. Saeimai iesniegtie Satversmes labojumi un lēmums ir pieņemts frakcijas paplašinātā sēdē 1993. gada 5. jūlijā. Atļaujiet man likumprojekta paketi iesniegt prezidijā.

A.Kramiņš. Paldies Kides kungam. Tātad sāksim paziņojuma parakstīšanas procedūru.

Andris Ameriks. Gatavojas Georgs Andrejevs.

Andris Ameriks paraksta paziņojumu. Gatavojas Romāns Apsītis.

Deputāts Georgs Andrejevs paraksta paziņojumu. Gatavojas Dzintars Ābiķis.

Deputāts Romāns Apsītis paraksta paziņojumu. Gatavojas Aleksandrs Bartaševičs.

Dzintars Ābiķis paraksta paziņojumu. Gatavojas Martijans Bekasovs.

Aleksandrs Bartaševičs paraksta paziņojumu. Gatavojas Eduards Berklavs.

Martijans Bekasovs paraksta paziņojumu. Gatavojas Aivars Berķis.

Eduards Berklavs paraksta paziņojumu. Gatavojas Gundars Bērziņš.

Aivars Berķis paraksta paziņojumu. Gatavojas Indulis Bērziņš.

Deputāts Gundars Bērziņš paraksta paziņojumu. Gatavojas Valdis Birkavs.

Deputāts Indulis Bērziņš paraksta paziņojumu. Gatavojas Inese Birzniece.

Deputāts Valdis Birkavs paraksta paziņojumu. Gatavojas Vilnis Edvīns Bresis.

Deputāte Inese Birzniece paraksta paziņojumu. Gatavojas Olafs Brūvers.

Deputāts Vilnis Edvīns Bresis paraksta paziņojumu. Gatavojas Māris Budovskis.

Deputāts Olafs Brūvers paraksta paziņojumu. Gatavojas Igors Bukovskis.

Deputāts Māris Budovskis paraksta paziņojumu. Gatavojas Alfreds Čepānis.

Igors Bukovskis paraksta paziņojumu. Gatavojas Imants Daudišs.

Deputāts Alfreds Čepānis paraksta paziņojumu. Gatavojas Ilmārs Dāliņš.

Deputāts Imants Daudišs paraksta paziņojumu. Gatavojas Olga Dreģe.

Deputāts Ilmārs Dāliņš paraksta paziņojumu. Gatavojas Pēteris Elferts.

Deputāte Olga Dreģe paraksta paziņojumu. Gatavojas Aivars Endziņš.

Deputāts Pēteris Elferts paraksta paziņojumu. Gatavojas Gaļina Fjodorova.

Deputāts Aivars Endziņš paraksta paziņojumu. Gatavojas Irēna Folkmane.

Deputāte Gaļina Fjodorova paraksta paziņojumu. Gatavojas Māris Gailis.

Deputāte Irēna Folkmane paraksta paziņojumu. Gatavojas Anatolijs Gorbunovs.

Deputāts Māris Gailis paraksta paziņojumu. Gatavojas Māris Graudiņš.

Deputāts Anatolijs Gorbunovs paraksta paziņojumu. Gatavojas Ilga Grava.

Deputāts Māris Graudiņš paraksta paziņojumu. Gatavojas Oskars Grīgs.

Deputāte Ilga Grava paraksta paziņojumu. Gatavojas Māris Grīnblats.

Deputāts Oskars Grīgs paraksta paziņojumu. Gatavojas Andris Gūtmanis.

Deputāts Māris Grīnblats paraksta paziņojumu. Gatavojas Edvīns Inkēns.

Deputāts Andris Gūtmanis paraksta paziņojumu. Gatavojas Juris Janeks.

Deputāts Edvīns Inkēns paraksta paziņojumu. Gatavojas Aivars Jerumanis.

Deputāts Juris Janeks paraksta paziņojumu. Gatavojas Raimonds Jonītis.

Deputāts Aivars Jerumanis paraksta paziņojumu. Gatavojas Ernests Jurkāns.

Deputāts Raimonds Jonītis paraksta paziņojumu. Gatavojas Jānis Jurkāns.

Deputāts Ernests Jurkāns paraksta paziņojumu. Gatavojas Imants Kalniņš.

Deputāts Jānis Jurkāns paraksta paziņojumu. Gatavojas Lainis Kamaldiņš.

Deputāts Imants Kalniņš paraksta paziņojumu. Gatavojas Viesturs Pauls Karnups.

Deputāts Lainis Kamaldiņš paraksta paziņojumu. Gatavojas Ēriks Kaža.

Deputāts Viesturs Pauls Karnups paraksta paziņojumu. Gatavojas Ojārs Kehris.

Deputāts Ēriks Kaža paraksta paziņojumu. Gatavojas Edvīns Kide.

Deputāts Ojārs Kehris paraksta paziņojumu. Gatavojas Aleksandrs Kiršteins.

Deputāts Edvīns Kide paraksta paziņojumu. Gatavojas Visvaldis Varnesis Klīve.

Deputāts Aleksandrs Kiršteins paraksta paziņojumu. Gatavojas Jānis Kokins.

Deputāts Visvaldis Varnesis Klīve paraksta paziņojumu. Gatavojas Odisejs Kostanda.

Deputāts Jānis Kokins paraksta paziņojumu. Gatavojas Nikolajs Krasohins.

Deputāts Odisejs Kostanda paraksta paziņojumu. Gatavojas Andrejs Krastiņš.

Deputāts Nikolajs Krasohins paraksta paziņojumu. Gatavojas Aivars Kreituss.

Deputāts Andrejs Krastiņš paraksta paziņojumu. Gatavojas Ģirts Valdis Kristovskis.

Deputāts Aivars Kreituss paraksta paziņojumu. Gatavojas Vilis Krištopans.

Deputāts Ģirts Valdis Kristovskis paraksta paziņojumu. Gatavojas Ludmila Kuprijanova.

Deputāts Vilis Krištopans paraksta paziņojumu. Gatavojas Janīna Kušnere.

Deputāte Ludmila Kuprijanova paraksta paziņojumu. Gatavojas Jānis Lagzdiņš.

Deputāte Janīna Kušnere paraksta paziņojumu. Gatavojas Uldis Lakševics..

Deputāts Jānis Lagzdiņš paraksta paziņojumu. Gatavojas Aristids Lambergs.

Deputāts Uldis Lakševics paraksta paziņojumu. Gatavojas Larisa Laviņa.

Deputāts Aristids Lambergs paraksta paziņojumu. Gatavojas Kārlis Leiškalns.

Deputāte Larisa Laviņa paraksta paziņojumu. Gatavojas Egils Levits.

Deputāts Kārlis Leiškalns paraksta paziņojumu. Gatavojas Andris Līgotnis.

Deputāts Egils Levits paraksta paziņojumu. Gatavojas Jānis Lucāns.

Deputāts Andris Līgotnis paraksta paziņojumu. Gatavojas Ruta Marjaša.

Deputāts Jānis Lucāns paraksta paziņojumu. Gatavojas Gunārs Meierovics.

Deputāte Ruta Marjaša paraksta paziņojumu. Gatavojas Roberts Mīlbergs.

Deputāts Gunārs Meierovics paraksta paziņojumu. Gatavojas Voldemārs Novakšānovs.

Deputāts Roberts Mīlbergs paraksta paziņojumu. Gatavojas Uldis Osis.

Deputāts Voldemārs Novakšānovs paraksta paziņojumu. Gatavojas Andrejs Panteļējevs.

Deputāts Uldis Osis paraksta paziņojumu. Gatavojas Oļģerts Pavlovskis.

Deputāts Andrejs Pateļējevs paraksta paziņojumu. Gatavojas Valdis Pavlovskis.

Deputāts Oļģerts Pavlovskis paraksta paziņojumu. Gatavojas Aleksandrs Pētersons.

Deputāts Valdis Pavlovskis paraksta paziņojumu. Gatavojas Andris Piebalgs.

Deputāts Aleksandrs Pētersons paraksta paziņojumu. Gatavojas Aija Poča.

Deputāts Andris Piebalgs paraksta paziņojumu. Gatavojas Aida Prēdele. Deputāte Aija Poča paraksta paziņojumu. Gatavojas Velta Puriņa.

Deputāte Aida Prēdele paraksta paziņojumu. Gatavojas Gunārs Resnais.

Deputāte Velta Puriņa paraksta paziņojumu. Gatavojas Jānis Ritenis.

Deputāts Gunārs Resnais paraksta paziņojumu. Gatavojas Andris Rozentāls.

Deputāts Jānis Ritenis paraksta paziņojumu. Gatavojas Alfrēds Rubiks. Nākamā ir Anta Rugāte.

Deputāts Andris Rozentāls paraksta paziņojumu. Gatavojas Andris Saulītis.

Deputāte Anta Rugāte paraksta paziņojumu. Gatavojas Antons Seiksts.

Deputāts Andris Saulītis paraksta paziņojumu. Gatavojas Anna Seile.

Deputāts Antons Seiksts paraksta paziņojumu. Gatavojas Ivars Silārs.

Deputāte Anna Seile paraksta paziņojumu. Gatavojas Andrejs Siliņš.

Deputāts Ivars Silārs paraksta paziņojumu. Gatavojas Juris Sinka.

Deputāts Andrejs Siliņš paraksta paziņojumu. Gatavojas Dainis Stalts.

Deputāts Juris Sinka paraksta paziņojumu. Gatavojas Anita Stankēviča.

Deputāts Dainis Stalts paraksta paziņojumu. Gatavojas Leonards Stašs.

Deputāte Anita Stankēviča paraksta paziņojumu. Gatavojas Jānis Straume.

Deputāts Leonards Stašs paraksta paziņojumu. Gatavojas Filips Stroganovs.

Deputāts Jānis Straume paraksta paziņojumu. Gatavojas Pēteris Tabūns.

Deputāts Filips Stroganovs paraksta paziņojumu. Gatavojas Zigurds Tomiņš.

Deputāts Pēteris Tabūns paraksta paziņojumu. Gatavojas Jānis Ārvaldis Tupesis.

Deputāts Zigurds Tomiņš paraksta paziņojumu. Gatavojas Guntis Ulmanis.

Deputāts Jānis Ārvaldis Tupesis paraksta paziņojumu. Gatavojas Jānis Vaivads.

Deputāts Guntis Ulmanis paraksta paziņojumu. Gatavojas Mārtiņš Virsis.

Deputāts Jānis Vaivads paraksta paziņojumu. Gatavojas Jevgēnijs Zaščerinskis.

Deputāts Mārtiņš Virsis paraksta paziņojumu. Gatavojas Joahims Zīgerists.

Jevgēnijs Zaščerinskis paraksta paziņojumu. Pēc manā rīcībā esošajiem datiem deputāts Joahims Zīgerists ir piereģistrējies šodien, bet zālē neatrodas. Un deputāts Alfrēds Žīgurs.

Deputāts Alfrēds Žīgurs paraksta paziņojumu.

Paldies visiem deputātiem! Tātad parakstīšanas procedūra mums ir pabeigta. Saeimas paziņojumu nav parakstījuši divi deputāti: Alfrēds Rubiks un Joahims Zīgerists. Līdz ar to Saeimas paziņojums ir pieņemts. Atļaujiet man apsveikt klātesošos ar Latvijas Republikas Satversmes spēkā stāšanos pilnā apjomā. (Aplausi).

Esmu saņēmis frakcijas "Lîdztiesība" pieprasījumu: "Prasām Saeimas locekļa deputāta Alfrēda Rubika ierašanos Saeimas sēdē saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmes 29. pantu. Lūdzam par to nobalsot."

Kādas būtu deputātu domas sakarā ar šo pieprasījumu? Lūdzu, Budovska kungs!

M.Budovskis (LNNK).

Man būtu ierosinājums izskatīt šo jautājumu, saistot to ar Pagaidu Mandātu komisijas ziņojumu. Tātad lemt pēc tam.

A.Kramiņš. Paldies, Budovska kungs! Vai ir vēl kāds viedoklis?

Tātad mums ir divi viedokļi: frakcijas "Lîdztiesība" pieprasījums un Pagaidu Mandātu komisijas priekšsēdētāja Māra Budovska viedoklis. Vai citu viedokļu nav? Lūdzu, Grīnblata kungs!

M.Grīnblats ("Tçvzemei un Brīvībai").

Tātad Saeimas kārtības ruļļa, kurš gan formāli it kā nav atjaunots, 19. punkta 2. daļa pasaka ļoti skaidri, kā šādos gadījumos rīkoties, - ja deputāts ir apcietināts, tad viņš zaudē tiesības piedalīties Saeimas, tās komisiju vai citu iestāžu sēdēs.

A.Kramiņš. Paldies, Grīnblata kungs! Es sapratu, ka jūs atbalstāt Budovska kunga priekšlikumu. Tātad es lieku uz balsošanu divus priekšlikumus. Pirmais ir frakcijas "Lîdztiesība" pieprasījums par Alfrēda Rubika ierašanos Saeimas sēdē un otrais priekšlikums ir Pagaidu mandātu komisijas priekšlikums, tās priekšsēdētāja Māra Budovska priekšlikums, šo jautājumu izskatīt kopā ar Mandātu komisijas ziņojumu. Tātad es lieku uz balsošanu priekšlikumus to ienākšanas secībā. Pirmais ir frakcijas "Lîdztiesība" priekšlikums. Kurš ir par to, lūdzu balsot! 6 - "par". Kurš ir pret? 90 - "pret". Kurš atturas? Nav. Paldies

Otrais priekšlikums - izskatīt šo jautājumu kopā ar 5. darba kārtības punktu, tātad saistībā ar Mandātu komisijas ziņojumu. Kurš ir par šo priekšlikumu? Lūdzu balsot! 91. Kurš ir pret? 6. Kurš atturas? Paldies. Lēmums ir pieņemts. Tātad šo jautājumu mēs izskatīsim kopā ar Mandātu komisijas ziņojumu.

Pārejam pie mūsu darba kārtības 2. punkta - **Balsu skaitīšanas komisijas ievēlēšana**. Lai veiktu balsu skaitīšanu Saeimas pirmajā sēdē, kamēr netiek izmantota elektroniskā balsu skaitīšanas iekārta, kā arī lai veiktu balsu skaitīšanu Saeimas prezidija un Valsts prezidenta vēlēšanās, ir nepieciešams izveidot Balsu skaitīšanas komisiju. Pagaidu frakciju padome ir ieteikusi izveidot Balsu skaitīšanas komisiju 8 deputātu sastāvā. Vai ir kādi iebildumi pret Balsu skaitīšanas komisijas skaitlisko sastāvu? Nav. Paldies.

Pagaidu frakciju padome ir ieteikusi šādu Balsu skaitīšanas komisijas ievēlēšanas kārtību. Tātad pirmais. Lai veiktu balsu skaitīšanu, Saeima ievēlē Balsu skaitīšanas komisiju pa vienam deputātam no katra Saeimā pārstāvēto deputātu saraksta. Otrais. Komisijas vēlēšanas notiek atklāti ar deputātu pagaidu apliecībām, balsojot par visiem izvirzītajiem komisijas locekļiem kopā. Komisija ir ievēlēta, ja par to ir nobalsojis klātesošo deputātu absolūtais vairākums. Balsu skaitīšanas komisijas vēlēšanas vada Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs, pieaicinot balsu skaitīšanai Centrālās vēlēšanu komisijas locekļus. Ievēlētie komisijas locekļi plenārsēdes pārtraukumā ievēlē komisijas priekšsēdētāju, tā vietnieku un komisijas sekretāru, kurš protokolē komisijas darba sēdes. Šāda kārtība arī jums ir iesniegta. Jūs esat ar to iepazinušies. Vai deputātiem ir kādi iebildumi pret šādu Balsu skaitīšanas komisijas izveidošanas kārtību? Iebildumu nav. Paldies. Pieņemts.

Tad es lūgšu izvirzīt kandidātus Balsu skaitīšanas komisijai. Lūdzu apvienību "Tçvzemei un Brīvībai" izvirzīt savu kandidātu Balsu skaitīšanas komisijai.

M.Grīnblats. Mūsu kandidāts Balsu skaitīšanas komisijai ir Aleksandrs Pētersona kungs.

A.Kramiņš. Lūdzu Zemnieku savienību izvirzīt savu kandidātu Balsu skaitīšanas komisijai.

A.Berķis (Latvijas Zemnieku savienība).

Latvijas Zemnieku savienības frakcijas priekšlikums ir Balsu skaitīšanas komisijai izvirzīt deputātu Zigurdu Tomiņu.

A.Kramiņš. Lūdzu Latvijas Nacionālās neatkarības kustību izvirzīt savu kandidātu Balsu skaitīšanas komisijai.

A.Kiršteins (LNNK).

LNNK frakcija izvirza Viestura Karnupa kandidatūru.

A.Kramiņš. Paldies. Lūdzu Demokrātiskā centra partiju izvirzīt savu kandidātu Balsu skaitīšanas komisijai.

No zāles. Demokrātiskā centra partija izvirza Kārli Leiškalna kungu.

A.Kramiņš. Paldies. Lūdzu Kristīgo demokrātu savienību izvirzīt savu kandidātu Balsu skaitīšanas komisijai.

No zāles. Kristīgo demokrātu savienība izvirza Uldi Lakševicu.

A.Kramiņš. Paldies. Lūdzu "Saskaņa Latvijai - atdzimšana tautsaimniecībai" deputātus izvirzīt savu kandidatūru.

E.Kide ("Saskaņa Latvijai - atdzimšana tautsaimniecībai").

"Saskaņa Latvijai - atdzimšana tautsaimniecībai" izvirza Balsu skaitīšanas komisijai Jevgēniju Zaščerinski.

A.Kramiņš. Paldies. Lūdzu "Lîdztiesību" izvirzīt savu kandidātu.

No zāles. Frakcija "Lîdztiesība" izvirza Aleksandru Bartaševiču.

A.Kramiņš. Paldies. Lūdzu savienību "Latvijas Ceļš" izvirzīt savu kandidātu.

A.Panteļējevs ("Latvijas Ceļš").

"Latvijas Ceļš" izvirza Ivaru Silāru.

A.Kramiņš. Paldies. Tātad Balsu skaitīšanas komisijai izvirzīti šādi kandidāti: Aleksandrs Pētersons, Zigurds Tomiņš, Viesturs Pauls Karnups, Kārlis Leiškalns, Uldis Lakševics, Jevgēnijs Zaščerinskis, Aleksandrs Bartaševičs un Ivars Silārs. Mēs iepriekš vienojāmies, ka Balsu skaitīšanas komisijas sastāvā būs 8 deputāti, un tātad ir izvirzīti 8 kandidāti. Vai deputātiem ir kādi iebildumi, ja tiek balsots par visām kandidatūrām kopā? Nav iebildumu. Tad es lūgšu balsot. Kurš ir par to, lai Balsu skaitīšanas komisija tiktu izveidota šādā sastāvā: Aleksandrs Pētersons, Zigurds Tomiņš, Viesturs Pauls Karnups, Kārlis Leiškalns, Uldis Lakševics, Jevgēnijs Zaščerinskis, Aleksandrs Bartaševičs un Ivars Silārs. Tātad - 92 "par". Kurš ir pret? Kurš atturas? Nav. Paldies Balsu skaitīšanas komisija ir izveidota.

Pārejam pie nākamā darba kārtības punkta - **Pagaidu mandātu komisijas izveidošanas**. Lai Saeima varētu izpildīt Satversmes 18. pantu, būtu jāievēlē Pagaidu mandātu komisija. Frakciju padome iesaka tagad izveidot Pagaidu mandātu komisiju 8 deputātu sastāvā. Vai deputātiem ir iebildumi pret komisijas skaitlisko sastāvu? Nav. Frakciju padome iesaka ievēlēt Pagaidu mandātu komisijā pa vienam deputātam no katras frakcijas analoģiski kā Balsu skaitīšanas komisijā. Tas nozīmē, ka katra partija, katra vēlēšanu apvienība izvirza vienu kandidātu. Vai deputātiem ir kādi iebildumi? Nav. Tad es lūgšu vēlēšanu apvienību "Tçvzemei un Brīvībai" izvirzīt savu kandidātu.

M.Grīnblats. Apvienība "Tçvzemei un Brīvībai" izvirza par kandidātu Mandātu komisijai Juri Sinku.

A.Kramiņš. Paldies. Lūdzu Zemnieku savienību izvirzīt savu kandidātu.

A.Berķis. Zemnieku savienības frakcija izvirza par savu kandidātu Pagaidu mandātu komisijai Jānni Kokinu.

A.Kramiņš. Paldies. Lūdzu Latvijas Nacionālās neatkarības kustību!

A.Kiršteins. LNNK frakcija izvirza Māri Budovski.

A.Kramiņš. Paldies. Lūdzu Demokrātiskā centra partiju!

No zāles. Demokrātiskā centra partija izvirza deputāti Olgu Dreģi.

A.Kramiņš. Paldies. Kristīgo demokrātu savienība, lūdzu!

No zāles. Kristīgo demokrātu savienība izvirza Antu Rugāti.

A.Kramiņš. Paldies. Tagad "Saskaņa Latvijai - atdzimšana tautsaimniecībai".

E.Kide. Frakcija "Saskaņa Latvijai - atdzimšana tautsaimniecībai" izvirza Pagaidu mandātu komisijā Irēnu Folkmani.

A.Kramiņš. Paldies. Lūdzu, "Lîdztiesība"!

No zāles. Frakcija "Lîdztiesība" izvirza Mandātu komisijai Martijanu Bekasovu.

A.Kramiņš. Paldies. "Latvijas Ceļš", lūdzu!

A.Panteļējevs. "Latvijas Ceļš" izvirza Romāna Apsīša kandidatūru.

A.Kramiņš. Paldies. Tātad Pagaidu mandātu komisijai izvirzīti šādi deputāti: Juris Sinka, Jānis Kokins, Māris Budovskis, Olga Dreģe, Anta Rugāte, Irēna Folkmane, Martijans Bekasovs, Romāns Apsītis. Saskaņā ar mūsu iepriekšējo vienošanos Pagaidu mandātu komisija būs 8 cilvēku sastāvā. Ir izvirzīti 8 deputāti. Pagaidu frakciju padome iesaka balsot par visiem šiem izvirzītajiem kandidātiem kopā. Vai deputātiem nav iebildumu? Tad lūdzu balsot. Kurš ir par to, lai Mandātu komisija tiktu izveidota šādā sastāvā: Juris Sinka, Jānis Kokins, Māris Budovskis, Olga Dreģe, Anta Rugāte, Irēna Folkmane, Martijans Bekasovs, Romāns Apsītis? 92. Paldies. Kurš pret? Nav. Kurš atturas? Nav. Paldies. Mandātu komisija ir izveidota.

Cienījamie deputāti! Lai Balsu skaitīšanas komisija varētu pārbaudīt zālē uzstādīto elektronisko iekārtu, kā arī lai Pagaidu mandātu komisija varētu sagatavot savu ziņojumu, būtu nepieciešams noteikt pārtraukumu. Vai deputātiem ir kādi iebildumi pret pārtraukuma noteikšanu? Nav. Vai ir kādi priekšlikumi par šā pārtraukuma ilgumu? Lūdzu, Budovska kungs!

M.Budovskis (LNNK).

Ņemot vērā to, ka ir ienākuši vairāki dokumenti un Mandātu komisijai ir ļoti daudz darba, es gribētu lūgt pārtraukumu divarpus stundu garumā.

A.Kramiņš. Paldies, Budovska kungs! Vai deputātiem ir citi priekšlikumi? Nav citu priekšlikumu. Vai ir nepieciešams balsot? Nav. Vai deputāti neuzstāj par balsošanu? Paldies. Budovska kungs, lūdzu!

M.Budovskis. Priekšsēdētāja kungs, cienījamie kolēģi! Jūs visi esat saņēmuši deklarāciju par valsts valodas prasmi. Es gribētu lūgt Saeimas piekrišanu šā pārtraukuma pirmās pusstundas laikā to aizpildīt un nodot Pagaidu mandātu komisijai. Tas patiešām ir nepieciešams, lai mēs atrisinātu problēmu par valsts valodas prasmi. Šo aizpildīto dokumentu iesniegšana notiks otrajā stāvā Zaļajā zālē. Es lūgtu atbalstīt šo priekšlikumu.

A.Kramiņš. Paldies, Budovska kungs! Lūdzu!

J.Tupesis (Latvijas Zemnieku savienība).

Es neatbalstītu nevienu no šīm divām kategorijām, tāpēc lūdzu padomu, kā man būtu jārīkojas. Es latviešu valodu protu ļoti labi, bet neesmu beidzis nevienu skolu latviešu valodā un neiebilstu arī otrajai situācijai Kā man būtu jārīkojas?

A.Kramiņš. Es lūgšu Pagaidu mandātu komisijas priekšsēdētāju Budovska kungu atbildēt uz šo jautājumu.

M.Budovskis. Es domāju, ka jūs tā arī ierakstiet, un Mandātu komisijā par to spriedīs.

J.Tupesis. Paldies.

A.Kramiņš. Tad man būtu vēl tāds lūgums: lai Mandātu komisija pulcējas šeit pie Prezidija galda, bet Balsu skaitīšanas komisija - blakusesošajā zālē. Deputātiem, kuri vēlas pusdienot, ir iedots plāns un norādītas vietas, kur jūs to varat izdarīt. Vai ir vēl kādi paziņojumi pirms pārtraukuma pasludināšanas? Nav. Paldies.

Tātad sēde tiek atsākta pēc divarpus stundām, tas ir, pulksten 15.45. Paldies.

(Pārtraukums)

Vakara sēde
1993. gada 6. jūlijā
Sēdi vada Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs
Atis Kramiņš.

A.Kramiņš. Es lūgtu jūs ieņemt savu vietu! Turpināsim sēdi! Es atļaušos nolasīt apsveikumu, kas ir saņemts no Latvijas Baptistu draudžu savienības: "Apsveicu 5. Saeimas deputātus, uzsākot savu darbu! Lai jums nepietrūkst pacietības, iecietības un neatlaidības pašaizliedzīgi strādāt, atjaunojot un ceļot Latvijas valsti. Dievs, svētī Latviju! Bīskaps Jānis Eisāns." (Aplausi.)

Un vēl viens apsveikums - šo skaisto rožu grozu, kas stāv šeit priekšā, ir atsūtījusi Rīgas Dome. (Aplausi.)

Pārejam pie darba kārtības 4. jautājuma - **Balsu skaitīšanas komisijas ziņojuma par elektronisko balsu skaitīšanas iekārtu**. Lūdzu, Silāra kungs!

I.Silārs (LC).

Cienījamie kolēģi! Vispirms atļaujiet man nolasīt Balsu skaitīšanas komisijas sēdes 1. protokolu. Sēde notika 1993. gada 6. jūlijā, piedaloties Balsu skaitīšanas komisijas locekļiem: Ivaram Silāram, Viesturam Paulam Karnupam, Uldim Lakševicam, Jevgēnijam Zaščerinskim, Kārlim Leiškalnam, Zigurdam Tomiņam, Aleksandram Pētersonam. Par Balsu skaitīšanas komisijas priekšsēdētāju, 6 balsojot "par", 0 - "pret" un 1 atturoties ir ievēlēts Ivars Silārs. Par Balsu skaitīšanas komisijas priekšsēdētāja vietnieku, 4 balsojot "par", nevienam - "pret", 3 - atturoties, ir ievēlēts Viesturs Pauls Karnups. Par Balsu skaitīšanas komisijas sekretāru, 6 balsojot "par", nevienam - "pret" un 1 atturoties, ir ievēlēts Aleksandrs Pētersons. Pēc šīm vēlēšanām Balsu skaitīšanas komisija pārbaudīja elektronisko balsu skaitīšanas iekārtu un konstatēja, ka tā ir pilnīgā darba kārtībā atbilstoši tam, kas ir rakstīts instrukcijā, kuru jūs katrs saņēmāt šorīt. Paldies.

A.Kramiņš. Paldies Silāra kungam. Tātad Balsu skaitīšanas komisija piedāvā izmantot Saeimas balsojumiem elektronisko balsošanas iekārtu. Vai deputātiem ir kādi iebildumi? Iebildumu nav. Ļoti daudzi deputāti šajā zālē ir pirmo reizi, tāpēc acīmredzot varbūt ir nepieciešami kādi izmēģinājuma balsojumi, lai mēs varētu iepazīties ar šīs elektroniskās balsu skaitīšanas

aparatūras darbu. Es lūgtu Silāra kungam kā Balsu skaitīšanas komisijas priekšsēdētājam: vai mēs nevarētu pavingrināties šajā balsošanas procedūrā?

I.Silārs. Vispirms, kolēģi, jūs varat reģistrēties pēc atsevišķa reģistrācijas signāla un priekšlikuma. Ja jūs gadījumā esat nokavējuši reģistrācijas laiku un ierodaties zālē pēc tam, jūs automātiski reģistrējaties līdz ar katru jūsu balsojumu. Katrs balsojums jūs automātiski piereģistrē neatkarīgi no tā, kuru pogu jūs piespiežat. Gluži tas pats notiek arī tad, kad jūs reģistrējaties. Jūs varat arī nebalsot pēc tam, kad esat reģistrējies vai izdarījis kādu no balsojumiem. Taču tad elektroniskajā tablo reģistrējušos deputātu skaits būs lielāks nekā tad, ja saskaita tos, kuri ir balsojuši "par", "pret" vai atturējušies. Jo tur neparādās nebalsojušie. Nebalsojušo skaits rodas tad, ja no reģistrējušamies deputātu skaita atņem "par", "pret" un atturējušos summu.

Tagad es aicinu jūs izmēģināt šo elektronisko balsošanas iekārtu. Lūdzu operatoru ieslēgt reģistrēšanās režīmu. Vispirms tagad pēc šā signāla jūs, katrs deputāts, varat ieslēgt savu iekārtu, pagriežot atslēgu pretēji pulksteņa rādītāju kustības virzienam. Tad, kad jūs to esat izdarījuši, jūs varat nospiest ikvienu no pogām. Vai visi to ir izdarījuši? Lūdzu operatoru pateikt rezultātu! Tātad 71 deputāts ir uzskatījis par nepieciešamu pārbaudīt šo elektronisko balsošanas iekārtu. Pārējie tai ir pilnīgi uzticējušies. Vai man būtu jāprasa: vai ir kāds, kurš nav piereģistrējies? Atkārtosim! Lūdzu dzēst rezultātu! Tagad lūdzu, kolēģi, no jums nopietnu attieksmi, jo mums šodien ir paredzami ļoti svarīgi balsojumi. Tātad es lūdzu: vispirms ieslēdziet savu pulti, pieslēdziet to sistēmai, pagriežot atslēgu pretēji pulksteņa rādītāju kustības virzienam. Vai visiem ir šīs atslēgas? Vai neviens neprotestē, ka viņam nav šīs atslēgas? Vai neviens neprotestē, ka viņam nedarbojas šī iekārta? Nav tādu. Tad lūdzu reģistrēšanās režīmu. Pēc tam, kad būs parādījies uzraksts uz tablo, lūdzu, nospiediet jebkuru savas pults pogu un apskatieties, vai jums deg signāllampiņa. Pārbaudiet, lūdzu, vai jums visiem deg signāllampiņa! Nav neviena. Vai kolēģis Kreituss protestē? Kolēģim Kreitusam nedeg signāllampiņas. Vai vēl kāds ir pamanījis kļūmi? Pašreiz pēc operatora pārbaudes ir konstatēts, ka vienīgi deputātam Kreitusam nav iedegusies šī signāllampiņa. Tātad varam izdarīt secinājumu, ka esam atraduši vienu kļūmi. Divu deputātu nav, jo Rubiks un Zīgerists nepiedalās, bet Kreitusa kungam ir tehniska kļūme, kura ir atklāta un kura, mēs ceram, tiks novērsta.

Man radās jautājums: vai Kalniņa kunga vietā kāds nospieda pogu? Paldies. Tā ka nekādu protestu nav. Viss ir kārtībā. Es saņēmu informāciju no deputāta Kristovska, ka viņš ir nospiedis arī manu pogu, lai pārbaudītu manu pulti. Paldies. Tagad uzskatīsim, ka esam apguvuši šo reģistrāciju.

Tagad lūdzu ieslēgt balsošanas režīmu un to pārbaudīt. Sāksim pogas spiest tikai pēc tam, kad uz tablo būs parādījies attiecīgais režīms, līdz tam lūdzu nespiest. Balsošanas režīmu! Un tagad, lūdzu, balsosim visi, kuri ir reģistrējušies un kuriem darbojas šī iekārta, "par". Balsosim arī neesošo, bet reģistrējušamies kaimiņu vietā, izņemot divus. Vai visi ir nobalsojuši? Lūdzu rezultātu! Ja kāds ir kļūdījies vai nav paguvis izdarīt laikā balsošanu, lūdzu pacelt roku. Lūdzu operatoru pārbaudīt kolēģa pulti, kurš saka, ka viņam dažreiz tā darbojoties, bet dažreiz - ne. Lūdzu dzēst šo rezultātu! Vēl tikai palūgsim kolēģim pārbaudīt pulti otrajā joslā trešajā rindā. Kolēģim Stašam, jā? Lūdzu ieslēgt balsošanas režīmu tikai kolēģim Stašam. Lūdzu nospiest "par"! Ir konstatēta otra tehniska kļūme. Paldies.

Tagad ir jauns balsošanas režīms. Varam pārbaudīt savas pultis, balsojot "pret". Lūdzu nospiest pogu "pret". Vai visi paguvuši izdarīt balsojumu? Lūdzu rezultātu! Man ir jautājums: vai jūs visi sekojāt signāllampiņai? Vai tā pēc tam iedegās? Lūdzu, dzēsiet šo rezultātu!

Tagad norunāsim tā: tad, kad būsit nospieduši šo pogu "pret", paši sekojiet, vai signāllampiņa iedegas vai ne. To, kurš mana, ka viņam signāllampiņa nav iedegusies, lūdzu pacelt roku. Sekojiet signāllampiņai, lai mēs zinām, kur ir šī kļūmīgā vieta. Lūdzu atkārtot balsošanas režīmu! Nospiediet pogu "pret" un sekojiet! Apskatieties, vai jums tagad deg signāllampiņa. Ja kādam nedeg, paceliet roku. Vai Kalniņa kunga vietā arī ir nospiesta poga, Kristovska kungs? Ir? Staša kungam arī nedeg lampiņa. Tātad ir jāpārbauda Staša kunga un Grīnblata kunga vieta. Rezultātu lūdzu!

A.Kramiņš. Endziņa kungs, lūdzu!

A.Endziņš ("Latvijas Ceļš").

Man būtu priekšlikums. Viens otrs varbūt arī spēlējās, tāpēc vajadzētu uztaisīt izdruku, un tad mēs redzētu, kurš ir balsojis "par" un vai tā ir bijusi aparatūras kļūda. Jo tā mēs varam teātri spēlēt līdz vēlam vakaram.

I.Silārs. Izdarīsim to, taču man uzreiz ir jautājums operatoram: sakiet, kurš ir balsojis "par"? Nu bet to, kolēģi, vajadzētu... Kuri ir atturējušies? Pētersona kungs, ir redzams, ka jūs esat nospiedis atturēšanās pogu. Vai tas tā varētu būt? Kolēģi, tiešām būsim uzmanīgi, jo šeit mēs esam deputāti. Tātad vēlreiz lūdzu jau iepriekš apskatieties, kura poga tā ir, kur ir rakstīts "pret". Nospiediet šo pogu tikai pēc tam, kad uz tablo ir visi šie "par", "pret", "atturas", kad ir balsošanas režīms. Un sekojiet, lai iedegas signāllampiņa.

Lūdzu, atkārtosim vēlreiz! Tagad nospiediet "pret" pogu. Vienīgi un tikai "pret" pogu. Un sekojiet, vai iedegas signāllampiņa. Staša kungam iekārta joprojām nedarbojas. Skaidrs. Turpretī Grīnblata kungam visu laiku dega. Un Kreitusa kungam, protams... Skaidrs. Tātad par kļūmēm ziņojuši ir trīs. Kreitusa kungam darbojas? Kurš ir nospiedis "atturas"? Tātad ir skaidrs, ka Grīnblata kungam nav kārtībā elektroniskā balsošanas pults. Operators atzīmēs sev shēmā arī tās vietas, kuras pašreiz neparādās shēmas izvietojumā. Tās tiks pārbaudītas.

Nākamais balsošanas režīms tātad būs "atturēšanās" balsojums. Rezultātu operators pēc tam pārbaudīs. Lūdzu jaunu balsošanas režīmu! Lūdzu, visi atturēsimies no balsošanas, nospiežot pogu "atturas". Skaidrs. Deputātam Grīnblatam ir tā pati balsošanas iekārtas kļūme. Lūdzu rezultātu! Šeit arī tiks pārbaudīts pēc plāna. Te jau parādās tās vietas, kur nebalso. Tas tiks pārbaudīts. Birkava kungs vienkārši nav paguvis nobalsot. Paldies, kolēģi!

Tātad šādā veidā mēs vismaz esam iepazinuši, kas mums jādara. Šīs konkrētās vietas operators pārbaudīs līdz tam brīdim, kad mēs pilnībā pāriesim uz šo elektronisko balsošanu. Jo mums šodien pamatā ir paredzēta aizklātā balsošana. Par to informēsim vēlāk.

A.Kramiņš. Es sapratu, Silāra kungs, ka jūs atsaucāt savu priekšlikumu par to, lai mēs pašreiz balsotu ar elektroniskās balsu skaitīšanas sistēmas izmantošanu.

I.Silārs. Jā. Pašreiz es to nevēlos.

A.Kramiņš. Paldies, Silāra kungs! Tad pārejam pie 5. darba kārtības jautājuma - **Pagaidu mandātu komisijas ziņojuma**. Lūdzu Pagaidu mandātu komisijas priekšsēdētāju tribīnē ziņojuma sniegšanai.

M.Budovskis (LNNK).

Priekšsēdētāja kungs, kolēģi, dāmas un kungi! Atļaujiet ziņot, ka 5. Saeimas Pagaidu mandātu komisija jūsu ievēlētajā sastāvā ir noturējusi savu pirmo darba sēdi, lai pildītu Latvijas Republikas Satversmes 18. pantā noteikto, ka Saeima pati pārbauda savu locekļu pilnvaras. Minētās sēdes gaitā tika ievēlēta Pagaidu mandātu komisijas sekretāre Anta Rugāte un komisijas priekšsēdētājs Māris Budovskis, kuram tika uzdots sniegt Pagaidu mandātu komisijas ziņojumu. Pagaidu mandātu komisija ir apspriedusi Saeimas locekļu pilnvaru apstiprināšanas iespējamo procedūru un lūdz Saeimai to arī atbalstīt.

Savā darbā Pagaidu mandātu komisija iepazinās ar Centrālās vēlēšanu komisijas iesniegtajiem protokoliem, 5. Saeimas vēlēšanu dalījumiem, deputātu vietu sadalījumu starp sarakstiem, arī pārkārtotos kandidātu sarakstus un tajos izdarītos soļus, kā arī galīgo Saeimas locekļu sarakstu, ņemot vērā tās izmaiņas, kas radušās pēcvēlēšanu periodā sakarā ar deputātu iesniegumiem par atteikšanos no deputātu mandāta. Minētos dokumentus un tajos fiksētos rezultātus Pagaidu mandātu komisija novērtē kā pareizus un likumīgus. Šajā sakarā Pagaidu mandātu komisija izsaka pateicību Centrālajai vēlēšanu komisijai par labi sagatavoto dokumentāciju, kas mūsu komisijai būtiski atviegloja vēlēšanu rezultātu izvērtēšanu. Visa teiktā kopsakarā Pagaidu mandātu komisija piekrīt Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja Ata Kramiņa teiktajam, ka Latvijas Republikas 5. Saeimas vēlēšanu likumība nav pārkāpta un vēlēšanas ir bijušas brīvas un demokrātiskas.

Pagaidu mandātu komisija ir iepazinusies arī ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu kolēģijas 1993. gada 30. jūnija lēmumu, ar kuru tā informē 5. Saeimu, ka ievēlētais tautas priekšstāvis Alfrēds Rubiks kopš 1991. gada 25. augusta atrodas apcietinājumā, un lūdz 5. Saeimu apspriest jautājumu par viņa mandāta neapstiprināšanu un imunitātes nepiešķiršanu līdz krimināllietas izskatīšanai Latvijas Republikas Augstākajā tiesā.

Pagaidu mandātu komisija ir izskatījusi Latvijas Nacionālās neatkarības kustības frakcijas deputāta Latvijas Republikas 5. Saeimai iesniegto lēmumprojektu, kurā ierosināts atlikt Latvijas Republikas 5. Saeimas deputāta kandidāta Alfrēda Rubika pilnvaru apstiprināšanu līdz tiesas sprieduma stāšanās brīdim likumīgā spēkā.

Pagaidu mandātu komisija izskatīja arī frakcijas "Lîdztiesība" iesniegumu Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājam Atim Kramiņam un Alfrēda Rubika šā gada 2. jūlijā rakstīto atklāto vēstuli Latvijas Republikas 5. Saeimai.

Pagaidu mandātu komisija ir saņēmusi Latvijas Republikas Valsts valodas centra vadītājas Hirša kundzes un Galvenās atestācijas komisijas priekšsēdētājas Zuicēna kundzes šā gada 5. jūlijā parakstīto vēstuli 5. Saeimas deputātiem.

Bez tam Pagaidu mandātu komisija no šodien klātesošajiem 98 deputātiem ir saņēmusi 95 deputātu deklarācijas par valsts valodas prasmi. 89 deputātu deklarācijas atbilst Valodas likumam un valsts valodas prasmes atestācijas nolikumam. 6 deputāti no 95 deputātiem deklarē valsts valodas prasmi bez atsauces uz kādu apliecinošu dokumentu. Šobrīd deklarācijas par valsts valodas prasmi nav iesnieguši 3 deputāti.

Izskatījusi visus minētos dokumentus, Latvijas Republikas 5. Saeimas Pagaidu mandātu komisija ierosina Saeimai apstiprināt šādu savu locekļu pilnvaras:

Andrim Amerikam, Georgam Andrejevam, Romānam Apsītim, Dzintaram Ābiķim, Aleksandram Bartaševičam, Martijanam Bekasovam, Eduardam Berklavam, Aivaram Berķim, Gundaram Bērziņam, Indulim Bērziņam, Valdim Birkavam, Inesei Birzniecei, Vilnim Edvīnam

Bresim, Olafam Brūveram, Mārim Budovskim, Igoram Bukovskim, Alfredam Čepānim, Imantam Daudišam, Ilmāram Dāliņam, Olgai Dreģei, Pēterim Elfertam, Aivaram Endziņam, Gaļinai Fjodorovai, Irēnai Folkmanei, Mārim Gailim, Anatolijam Gorbunovam, Mārim Graudiņam, Ilgai Gravai, Oskaram Grīgam, Mārim Grīnblatam, Andrim Gūtmanim, Edvīnam Inkēnam, Jurim Janekam, Aivaram Jerumanim, Raimondam Jonītim, Ernestam Jurkānam, Jānim Jurkānam, Imantam Kalniņam, Lainim Kamaldiņam, Viesturam Paulam Karnupam, Ērikam Kažam, Ojāram Kehrim, Edvīnam Kidem, Aleksandram Kiršteinam, Visvaldim Varnesim Klīvem, Jānim Kokinam, Odisejam Kostandam, Nikolajam Krasohinam, Andrejam Krastiņam, Aivaram Kreitusam, Ģirtam Valdim Kristovskim, Vilim Krištopanam, Ludmilai Kuprijanovai, Janīnai Kušnerei, Jānim Lagzdiņam, Uldim Lakševicam, Aristidam Lambergam, Larisai Laviņai, Kārlim Leiškalnam, Egilam Levitam, Andrim Līgotnim, Jānim Lucānam, Rutai Marjašai, Gunāram Meierovicam, Robertam Mīlbergam, Voldemāram Novakšānovam, Uldim Osim, Andrejam Panteļējevam, Oļģertam Pavlovskim, Valdim Pavlovskim, Aleksandram Pētersonam, Andrim Piebalgam, Aijai Počai, Aidai Prēdelei, Veltai Puriņai, Gunāram Resnais, Jānim Ritenim, Andrim Rozentālam, Antai Rugātei, Andrim Saulītim, Antonam Seikstam, Annai Seilei, Ivaram Silāram, Andrejam Siliņam, Jurim Sinkam, Dainim Staltam, Anitai Stankevičai, Leonardam Stašam, Jānim Straumem, Filipam Stroganovam, Pēterim Tabūnam, Zigurdam Tomiņam, Jānim Ārvaldim Tupesim, Guntim Ulmanim, Jānim Vaivadam, Mārtiņam Virsim, Jevgēnijam Zaščerinskim, Joahimam Zīgeristam un Alfrēdam Žīguram.

Attiecībā uz tautas priekšstāvi Alfrēdu Rubiku Pagaidu mandātu komisija iesaka 5. Saeimai aizturēt deputāta pilnvaru apstiprināšanu līdz tiesas spriedumam. Tā rezultātā Alfrēds Rubiks zaudē deputāta imunitāti, tiek izdots tiesāšanai un viņam var tikt piemērots tiesas izraudzītais drošības līdzeklis. Pagaidu mandātu komisija lūdz Saeimu apstiprināt Pagaidu mandātu komisijas ziņojumu pa daļām un kopumā.

Pirmajā daļā apstiprināt 5. Saeimas nosaukto deputātu pilnvaras.

Otrajā daļā apstiprināt Pagaidu mandātu komisijas priekšlikumu par Alfrēda Rubika deputāta pilnvarām.

Trešajā daļā apstiprināt Pagaidu mandātu komisijas ziņojumu kopumā. Paldies par uzmanību!

A.Kramiņš. Paldies Budovska kungam. Jūs noklausījāties Mandātu komisijas ziņojumu. Vai ir vēl kādi jautājumi Budovska kungam? Jautājumu Budovska kungam nav. Paldies.

Jūs dzirdējāt Mandātu komisijas priekšlikumu. Vai deputātiem ir kādi citi priekšlikumi? Nav citu priekšlikumu.

Tad pārejam pie balsošanas. Tātad, tā kā mēs nevaram balsot ar elektronisko balsošanas iekārtu, es lūgtu izveidoto Balsu skaitīšanas komisiju ķerties pie saviem pienākumiem. Lūdzu, vārds par balsošanas motīviem. Lūdzu jūs nosaukt savu vārdu un uzvārdu!

L.Laviņa ("Līdztiesība").

Žēl, ka man jāsāk sava šīsdienas uzstāšanās ar tādu skumju sakāmo. Šodien mēs pirms neilga brīža tādā svinīgā noskaņā apstiprinājām un pilnā mērā atjaunojām Latvijas Republikas Satversmi. Un tajā pašā brīdī mēs pārkāpjam Satversmi. Satversme nosaka, ka Saeima nevis apstiprina, bet tikai pārbauda savu deputātu pilnvaras. Ikvienam no mums ir tikai savs mandāts. Par katru no tiem savu izvēli izdarījuši vēlētāji. Un tāpēc gribu lūgt jūsu uzmanību, lai izteiktu frakcijas "Līdztiesība" viedokli šinī sakarā.

"Līdztiesības" deputāti uzskata, ka Saeimas locekļa Alfrēda Rubika atrašanās apcietinājumā ir gan starptautiskās, gan arī Latvijas likumdošanas rupjš pārkāpums. Kopš 1991. gada 23. augusta Alfrēds Rubiks ir arestēts. Pret viņu ir izvirzīta apsūdzība pēc Latvijas Krimināl kodeksa 59. panta. No aresta brīža līdz 1992. gada 20. februārim Alfrēds Rubiks tika apsūdzēts Dzimtenes nodevībā, kur kā subjekts var būt vienīgi PSRS pilsonis. Latvijas Republikas Augstākā Padome ar sava 1991. gada 15. oktobra lēmuma "Par Latvijas Republikas pilsoņtiesību atjaunošanu un galvenajiem naturalizācijas noteikumiem" 1. pantu juridiski anulē Alfrēda Rubika PSRS pilsonību no 1940. gada 7. septembra. Tādējādi Alfrēds Rubiks atrodas apcietinājumā par nodarījumu, kurā nav nozieguma sastāva. No 1992. gada 20. februāra līdz šim brīdim viņš atrodas apcietinājumā un ir nodots tiesai, izvirzot apsūdzību citu noziegumu izdarīšanā, par ko saskaņā ar Latvijas Republikas likumu 1991. gada 22. augustā ieviesta krimināl atbildība. Apsūdzības apjomā nav neviena fakta, kas būtu attiecināms uz periodu no 1991. gada 22. augusta. Tādējādi likumam attiecībā uz Alfrēdu Rubiku iedots atpakaļejošs spēks, kas ir tiešs ne vien iekšējo, bet arī starptautisko krimināltiesību pārkāpums. Neviens nevar tikt atzīts par vainīgu kāda krimināl nozieguma izdarīšanā, darbības vai nevērības rezultātā, kas tajā brīdī saskaņā ar valstī esošo likumdošanu vai starptautiskajām tiesībām nav noziegums. Tas ir noteikts starptautiskā pakta "Par pilsoņu un politiskajām tiesībām" 13. panta 1. punktā un analoģiski Vispārējās cilvēku tiesību deklarācijas 11. panta 2. punktā. Latvijas Krimināl kodeksa 6. panta 3. daļa nosaka, ka likumam, kas paredz nodarījuma sodāmību, nav atpakaļejoša spēka. Tas nozīmē, kas neattiecas uz nodarījumu, kas izdarīts, pirms likums stājies spēkā. Ar 1990. gada 4. maija deklarācijām Latvijas Republika, pirmkārt, pievienotas šiem starptautiskajiem tiesību aizsardzības aktiem, otrkārt, atzīst to prioritāti attiecībā uz iekšējo likumdošanu, treškārt, garantē Latvijas Republikas pilsoņiem tiesības un brīvības, ko nosaka šie starptautiskie dokumenti.

Nav lieki atgādināt, ka starptautiskajām tiesībām neatkarīgi no tās vai citas valsts varas rīcības vienmēr piemīt vispārējs spēks un autoritāte visā civilizētajā pasaulē. Alfrēdam Rubikam no ievēlēšanas brīža ir liegtas iespējas un likumīgās tiesības ne tikai pildīt Saeimas locekļa pienākumus, bet arī piedalīties sava kā Saeimas locekļa likteņa izlemšanā. Nevienam nav noslēpums, ka Saeimas lēmums par Alfrēda Rubika pilnvaru neapstiprināšanu, deputāta imunitātes atņemšanu viennozīmīgi jau iepriekš noteic tiesas spriedumu. Saeima uzņemas pārāk lielu atbildību, ar spēka metodēm atstādinot oponentu no diskusijas. Tas liecina par bailēm no viņa un arī par neticību saviem argumentiem. Tiesības tikt uzklausītam ir katram cilvēkam. Taču Alfrēds Rubiks ir gan cilvēks, gan Latvijas Republikas pilsonis, turklāt tautas priekšstāvis, kas saskaņā ar Satversmes 2. pantu vēlētāji pilnībā uzticējuši suverēno valsts varu Latvijā. Viņa tiesības jāuzskata ne tikai kā cilvēktiesības un ne tikai kā pilsoņa tiesības, Alfrēdam Rubikam ir īpašas tiesības kā tautas un valsts augstākās varas pārstāvim. Tādējādi nelikumīga patvaļa attiecībā uz Alfrēdu Rubiku pretstāv viņa personīgajai līdzdalībai Saeimā un uzskatāma par pašas tautas suverenitātes pārkāpšanu. Tā ir tiešs drauds demokrātijai Latvijā.

Atsakoties uzklausīt Alfrēdu Rubiku un apstiprināt viņa pilnvaras, viņa kolēģi, Latvijas Republikas Saeimas locekļi, pirmkārt, rupji pārkāps Satversmi, kura neparedz pilnvaru apstiprināšanas atlikšanu. Tīši tiek likti šķēršļi viņa kā Latvijas Republikas pilsoņa konstitucionālajam pienākumam izpildīt tautas, kura viņu ievēlējusi, gribu. Rupji tiek pārkāptas viņu ievēlējušo Latvijas Republikas pilsoņu konstitucionālās tiesības pilntiesīgi piedalīties valsts dzīvē tieši un caur savu priekšstāvi. Klaji tiek ignorēts Latvijas tautas varas pārākums pār visiem Latvijas Republikas valsts varas atzariem, grauta konstitucionāli tiesiskā iekārta un tautvaldības pamati atjaunotajā Latvijas Republikā. Un jau priekšlaicīgi tiek spriesta tiesa.

Un beidzot. Ja parlaments ignorē tautas gribu, tauta var ignorēt parlamenta gribu. Es jūs lūdzu padomāt par to. Paldies par uzmanību.

A.Kramiņš. Paldies. Vai vēl kāds vēlas izteikties par balsošanas motīviem? Lūdzu!

I.Bukovskis ("Saskaņa Latvijai").

Mēs frakcijā bijām apsprieduši šo variantu. Izejot no Latvijas Republikas Satversmes, pamatojoties tikai uz tās 29. punktu, mēs varam Alfrēda Rubika pilnvaras apstiprināt un pēc tam izdot viņu tiesāšanai. To mēs darām, pamatojoties uz Satversmi, kuru mēs atjaunojam.

Bet es galīgi nedzirdēju Mandātu komisijas priekšsēdētāja piedāvājumā jebkuru pamatojumu ar likumdošanu. Es domāju, ka mūsu Saeima turpmāk nevar darboties pēc revolucionārās pašpārliecības, bet tai jādarbojas, balstoties tikai uz likumu. Tāpēc mūsu pārstāvis Mandātu komisijā bija izteicis priekšlikumu - apstiprināt mandātu un izdot Rubika kungu tiesāšanai. Tas pamatojas uz Satversmi. Es gribu, lai Mandātu komisijas priekšsēdētājs pamato, uz kādām juridiskām normām pamatojas tas, ka ir, piemēram, pieņemts ar balsu vairākumu pavisam cits variants.

A.Kramiņš. Piedodiet, Bukovska kungs, jūs izteicāties par balsošanas motīviem, vai jūs ierosināt kādu priekšlikumu?

I.Bukovskis. Man bija jautājums Budovska kungam: pamatojoties uz kādām juridiskām normām, bija pieņemts šāds Mandātu komisijas priekšlikums?

A.Kramiņš. Bukovska kungs, kad es jautāju, vai ir jautājumi Mandātu komisijas priekšsēdētājam, jūs tādu jautājumu neuzdevāt. Pašlaik es lūdzu deputātus izteikties par balsošanas motīviem.

I.Bukovskis. Diemžēl... Jūs saprotat, tas bija ziņojums. Mūsu pārstāvis bija Mandātu komisijā un mēs tajā brīdī nevarējām sazināties ar viņu, bet iepriekš Mandātu komisijā principā priekšlikums bija pavisam cits. Tas izskanēja tikai tagad.

A.Kramiņš. Vai Budovska kungs vēlas atbildēt uz šo jautājumu?

M.Budovskis. Es domāju, ka jautājumu laiks ir beidzies. Bet tanī pašā laikā es silti ieteiktu attiecīgās frakcijas pārstāvjiem izstudēt ne tikai Satversmi, bet arī Kārtības rulli, atgādinot, ka Kārtības rullis ir tas pats likums, kurš darbojas ilgāk nekā Saeimas sasaukums.

A.Kramiņš. Paldies. Lūdzu - 3. mikrofons!

O.Kostanda (LNNK).

Ļoti žēl, ka Bukovska kungs noguļ tad, kad ir jāuzdod jautājumi. Tiešām jāpiekrīt šeit Budovska kungam, ka jautājumu laiks ir beidzies, un skaidri un gaiši ir pateikts arī Kārtības rullī, ka Mandātu komisija ziņo un ka Saeimas kompetencē ir lemt par tās ziņojuma apstiprināšanu vai neapstiprināšanu. Šeit nav pat vajadzības mums sīki šobrīd uzdot jautājumus par pamatojumu. Pamatojumi visi tika izskatīti Mandātu komisijas sēdē. Šeit ir gala rezultāts, ko mēs varam apstiprināt vai noraidīt. Tas ir pirmām kārtām.

Otrkārt. Es, kolēģi, aicinātu tomēr, ja šeit runā par demokrātiju un par Latvijas valstiskumu, kuru it kā tas varot apdraudēt, ja netikšot apstiprināts mandāts Rubikam, atcerēties, ka nemaz tik senā pagātnē nebija šis 1991. gada augusta puča laiks, kad šī pati persona, kas arī iepriekš janvāra notikumu laikā ir bijusi starp iniciatoriem, kuri vērsās tieši pret Latvijas neatkarību un

demokrātiju... Tāpēc es uzskatu, ja mēs šobrīd, kad nav beidzies tiesas process un nav skaidri zināms tiesas spriedums par Alfrēdu Rubiku, apstiprināsim viņam mandātu, tas būs spļāviens gan demokrātijai, gan latviešu tautai, gan Latvijas demokrātijai kā tādai un valstij. Tāpēc es aicinu uzticēties Mandātu komisijas precīzajam izvērtējumam un atlikt deputātu mandāta apstiprināšanu Alfrēdam Rubikam līdz tiesas sprieduma uzzināšanai. Mēs nevaram šobrīd tā uz ātro, nesaņemot pilnvērtīgu informāciju par viņa darbību pret Latvijas valsti, pieņemt lēmumu par viņa mandāta apstiprināšanu.

A.Kramiņš. Paldies Lūdzu - 2. mikrofons!

J.Zaščerinskis ("Saskaņa Latvijai").

Cienījamie kolēģi! Mēs nedrīkstam, strādājot Saeimā, balstīties uz emocijām, mums jābalstās stingri un negrozāmi uz likumu, ņemot vērā to, ka pagaidām Kārtības rullis mums vēl nav apstiprināts un nav pieņemts. Mums ir apstiprināta Satversme, mēs darbojamies pēc šā konstitucionālā likuma. Mēs uzskatām, ka Rubika kungs, bez šaubām, ir vainīgs, par viņu jau apcietinot tas ir lemts, bet likums ir likums, un tas ir jāievēro. Mūsu priekšlikums - apstiprināt mandātu un noņemt imunitāti, kas aizsargā viņu kā deputātu. Un nodot, bez šaubām, tiesai lēmuma pieņemšanai pēc likuma.

A.Kramiņš. Zaščerinska kungs, kad es jautāju, vai ir deputātiem citi priekšlikumi pēc Mandātu komisijas ziņojuma, jūs šādu priekšlikumu nesniedzāt. Tātad mēs atkal atgriežamies pie sākotnējās procedūras? Es uzskatu, ka mums izskanēja tikai viens priekšlikums, un tas bija Mandātu komisijas priekšlikums, vairāk priekšlikumu tad nebija.

J.Zaščerinskis. Es varbūt piekrītu, ka tā ir kļūda, bet labāk kļūdu labot savlaicīgi nekā to realizēt tālākajā darbībā.

A.Kramiņš. Lūdzu, Budovska kungs!

M.Budovskis. Priekšsēdētāja kungs, es domāju, ka visā pilnībā ir izskanējuši divi viedokļi. Viens ir Mandātu komisijas viedoklis un otrs ir cits viedoklis. Tātad atliek to izšķirt Saeimai. Tāpēc es lūgšu Saeimu, ievērojot šos divus viedokļus, izdarīt savu izvēli balsojot.

A.Kramiņš. Lūdzu, Gorbunova kungs!

A.Gorbunovs ("Latvijas ceļš).

Lai cik tiesisks arī neizklausītos Zaščerinska kunga priekšlikums un arī pamatojums, mūsu darba kārtībā ir Mandātu komisijas ziņojuma apstiprināšana, un viss šeit izteiktais var būt tikai kā balsošanas motīvi. Un tie izslēdz viens otru. Tātad, kāds balsojums un cik "par" būs, tas arī būs, tā arī būs attieksme pret Mandātu komisijas ziņojumu. Jo, kā es saprotu, mēs Mandātu komisijas ziņojumā tagad nevaram sarakstīt punktus. Man arī liekas, ka vēl kaut ko tur vajadzētu, lai būtu tiesiskāk un argumentāk un tā tālāk, bet mēs nevaram, mūsu darba kārtībā ir Mandātu komisijas ziņojums. Tātad tas, ko teica Zaščerinska kungs, faktiski attiecas uz jautājumu par balsošanas motīviem, tas ir, balsot vai nebalsot, es to tā saprotu, jo citādi mums šis jautājums ir jāpaplašina un darba kārtībā citādi jāformulē šis punkts.

A.Kramiņš. Paldies Gorbunova kungam! Tad es lūdzu Balsu skaitīšanas komisiju.

I.Silārs. Es lūdzu vēl Karnupa kungu, Leiškalna kungu un Pētersona kungu. Lūdzu!

A.Kramiņš. Tātad mēs liekam uz balsošanu Mandātu komisijas ziņojumu tādā kārtībā, kā to piedāvāja Bukovska kungs. Tātad pirmajā daļā - apstiprināt mandātus 99 deputātiem, kurus Budovska kungs šeit nolasīja. Es atļaušos to vēlreiz neatkārtot. Tātad, kas par to, Lūdzu balsot! Lūdzu rezultātu!

I.Silārs. 96 ir "par".

A.Kramiņš. Tātad Mandātu komisijas ziņojuma pirmā daļa tiek apstiprināta.

Lūdzu balsot par Mandātu komisijas ziņojuma otro daļu, kas attiecas uz deputātu Alfrēdu Rubiku, par to, ka neapstiprināt viņam deputāta pilnvaras līdz tiesas spriedumam un nodot viņu tiesāšanai. Lūdzu, kas ir "par"? Lūdzu rezultātu!

I.Silārs. 80 ir "par".

A.Kramiņš. Kas ir "pret"?

I.Silārs. 7 ir "pret".

A.Kramiņš. Kas atturas?

I.Silārs. 9 atturas.

A.Kramiņš. Tātad ar absolūtu balsu vairākumu Mandātu komisijas otrā daļa ir apstiprināta.

Un trešais balsojums - par Mandātu komisijas ziņojumu kopumā. Lūdzu balsot! Kas ir "par"?

I.Silārs. 90 ir "par".

A.Kramiņš. Kas ir "pret"?

I.Silārs. "Pret" nav.

A.Kramiņš. Kas atturas?

I.Silārs. 7 atturas.

A.Kramiņš. Paldies. Tātad Mandātu komisijas ziņojums ir apstiprināts. Līdz ar to 99 deputātu pilnvaras ir apstiprinātas, deputāta Alfrēda Rubika pilnvaru apstiprinājums tiek atlikts līdz tiesas lēmumam un viņš tiek izdots tiesāšanai.

Pārejam pie nākamā darba kārtības jautājuma - **par Saeimas kārtības rulli**. Saskaņā ar Satversmes 21. pantu iekšējās darbības un kārtības noteikšanai Saeima izstrādā sev Kārtības rulli. Pagaidu frakciju padome iesaka piemērot 5. Saeimas darbam 1929. gadā pieņemto Saeimas kārtības rulli ar tā vēlākajiem grozījumiem un papildinājumiem, izņemot 26. pantu, 124. pantu, 126. panta otro teikumu, 127. pantu, 139. pantu, 147. pantu, 148. panta piezīmi un 185. pantu. 1929. gadā pieņemtais Kārtības rullis jums, deputāti, ir izdalīts pirms šodienas sēdes sākuma. Vai deputātiem ir kādi iebildumi pret šo pagaidu frakcijas padomes izvirzīto priekšlikumu?

M.Grīnblats ("Tçvzemei un brīvībai").

Tātad Kramiņa kungs nolasīja šo iepriekš panākto vienošanos, taču acīmredzot 185. pants, kas reglamentē to, kas ir uzskatāma par frakciju... Proti, ka par frakciju uzskata vienas politiskās partijas biedrus skaitā ne mazāk kā trīs. Tas katrā ziņā būtu balsojams atsevišķi no visiem pārējiem pantiem, jo tas ir pārāk būtisks, lai mēs no šāda panta šķirtos, kā saka, komplektā ar visām pārējām birokrātiskajām finesēm, kuras varbūt nav tik izšķirošas. Jo virzība uz politiskajām partijām kā uz demokrātijas pamatu ir acīm redzama. Šeit, protams, zālē ir cilvēki, kas nav nekādu politisko partiju biedri, bet tādā gadījumā es domāju, ka, protams, viņi nekādā veidā nevar tikt traucēti darboties šeit kā deputāti. Tas vienkārši būtu ļoti labs pamudinājums veidot politiskās partijas atbilstoši katra gaumei. Tātad mēs ierosinām par šo pantu balsot atsevišķi.

A.Kramiņš. Paldies Grīnblata kungam. Vai vēl ir kādi iebildumi? Nav iebildumu. Lūdzu, Rugātes kundze!

A.Rugāte (Kristīgo demokrātu savienība).

Mums ir ierosinājums paturēt Kārtības rullī 139. pantu. Citēju: "Saeimas pieņemtos lēmumus, kam ir vispārēja nozīme, izsludina "Valdības Vēstnesī" Saeimas priekšsēdētājs." Šis pants, mūsuprāt, sekmētu pilnīgāku darba atklātumu, bet atklātums ir tiesiskas valsts pamats. Ja mēs runājam par tieslietu reformām, tad tas tomēr būtu ļoti būtisks apliecinājums. Te es varētu par aicināt Levita kungu varbūt šajā sakarā izteikt kādu padomu, ja viņam tāds būtu. Bet mēs iestātos par 139. panta atstāšanu Kārtības rullī tādā redakcijā, kādā tas šobrīd šeit atrodas. Paldies.

A.Kramiņš. Paldies, Rugātes kundze. Lūdzu, Endziņa kungs!

A.Endziņš ("Latvijas ceļš").

Cienījamie kolēģi! Es gribētu paskaidrot, ka šā panta darbības apturēšana nenozīmē to, ka mēs perspektīvā nevaram atgriezties pie "Valdības Vēstneša". Uz šo brīdi mums ir citi oficiāli izdevumi, kur pašreiz tiek publicēti likumdošanas akti. Tas ir pielikums laikrakstam "Diena". Tad, kad mēs izmainīsim (kā jūs redzat arī pēc darba kārtības, mums ir paredzēts izveidot Kārtības ruļļa jaunās redakcijas komisiju), tad mēs to visu varēsim iestrādāt iekšā. Bet vispirms šinī gadījumā šādas normas atstāšana spēkā nozīmē to, ka mums vispār nav, kur publicēt, jo mums nav "Valdības Vēstneša".

A.Kramiņš. Paldies, Endziņa kungs! Lūdzu, Kides kungs!

E.Kide ("Saskaņa Latvijai").

Cienījamie deputāti! Starpfrakciju padomes sēdē mēs izskatījām visus šos punktus, jautājumu par to atcelšanu, tajā skaitā arī par 185. punktu, kur patiešām ir formulēts, ka vismaz trīs vienas politiskās partijas deputāti veido frakciju. Mēs šajā Starpfrakciju padomē, kas balstās vēl pagaidām tikai uz nosacījumiem, vienojāmies, ka Kārtības rullis nav atjaunots un ka šīs ir nosacītas frakcijas, jo šeit ir skaits tikai trīs, nevis astoņi, pieci un vairāk. Uzskatīsim, ka tās ir pašlaik frakcijas, jo citādi nevarētu būt arī Starpfrakciju padome, kas sastādīja visu šo darba kārtību, pēc kuras mēs strādājam. Tāpēc man ir priekšlikums: visus šos punktus, ko liek priekšā, pieņemt kā atceltus pantus, to skaitā arī 185. pantu. Paldies.

A.Kramiņš. Paldies, Kides kungs. Grīnblata kungs uztur savu priekšlikumu? Rugātes kundze uztur savu priekšlikumu? Paldies. Tad es lieku uz balsošanu šādu priekšlikumu . Kas ir par to, lai mēs piemērotu 5. Saeimas darbam 1929. gadā pieņemto Saeimas kārtības rulli ar tā grozījumiem

un papildinājumiem, izņemot 26. pantu, 124. pantu, 126. panta otro teikumu, 127. pantu, 147. pantu, 148. panta piezīmi un 149. pantu? Lūdzu balsot, kas par šādu lēmumu.

I.Silārs. 90 ir "par".

A.Kramiņš. Kas "pret"?

I.Silārs. 6 ir "pret".

A.Kramiņš. Kas atturas?

I.Silārs. Atturējušos nav.

A.Kramiņš. Paldies. Tātad tagad balsosim par to, lai no šā Saeimas ruļļa mēs nepieņemtu arī 139. pantu. Tas bija Antas Rugātes ierosinājums. Jā, es ļoti atvainojos. Tātad Rugātes kundzes priekšlikums bija atstāt šo pantu spēkā. Tātad mēs balsojam par Rugātes kundzes priekšlikumu - atstāt šo pantu spēkā. Kas par šo priekšlikumu? Lūdzu balsot!

A.Endziņš. Atļaujiet par balsošanas motīviem.

A.Kramiņš. Jā. Lūdzu.

A.Endziņš ("Latvijas ceļš").

Es, par balsošanas motīviem runājot, atgādinu, ka tādā gadījumā arī tos aktus, ko mēs tagad pieņemsim, oficiāli mēs nevarēsim publicēt. Mums nav šāda "Valdības Vēstneša" pašreiz.

A.Kramiņš. Paldies Endziņa kungam. Lūdzu balsot, kas par deputātes Rugātes priekšlikumu. Mēs jau sākām balsot, balsošanas procedūra ir sākusies.

I.Silārs. 7 ir "par".

A.Kramiņš. Paldies. Kas "pret"?

I.Silārs. 69 ir "pret".

A.Kramiņš. Paldies. Kas atturas?

I.Silārs. 12 atturas.

A.Kramiņš. Tātad deputātes Rugātes priekšlikums nav ieguvis atbalstu.

Balsosim par deputāta Grīnblata priekšlikumu.

A.Panteļējevs ("Latvijas ceļš").

Grīnblata kungs lūdza atsevišķi balsot tikai 185. panta apturēšanu. Tā kā 185. panta apturēšana faktiski neiekļāvās pirmajā jūsu priekšlikumā, tad mums tagad atliek vienkārši atsevišķi nobalsot par 185. panta apturēšanu. Tas ir Grīnblata kunga priekšlikums - balsot par to atsevišķi. Tā es sapratu? Tas arī netika nosaukts tajā uzskaitījumā, par kuru mēs nobalsojām. Līdz ar to tagad mums ir jābalso atsevišķi par 185. panta apturēšanu, kā tas ir priekšlikumā.

A.Kramiņš. Grīnblata kungs piekrīt? Tātad balsosim par 185. panta apturēšanu. Kas par šādu priekšlikumu, lūdzu balsot.

I.Silārs. 77 ir "par".

A.Kramiņš. Kas "pret"?

I.Silārs. 16 ir "pret".

A.Kramiņš. Kas atturas?

I.Silārs. 2 atturas.

A.Kramiņš. Paldies. Tātad pieņemts lēmums par 185. panta apturēšanu.

Tātad Saeima ir pieņēmusi lēmumu piemērot savam darbam 1929. gadā pieņemto Saeimas kārtības rulli ar tā grozījumiem un papildinājumiem, izņemot 126. pantu, 124. pantu, 126. panta otro teikumu, 127. pantu, 139. pantu, 147. pantu, 148. panta piezīmi, 149. pantu un 185. pantu. Paldies.

Pārejam pie darba kārtības nākamā jautājuma - **Saeimas prezidija vēlēšanas**. Tātad saskaņā ar Saeimas kārtības rulli šīs vēlēšanas ir aizklātas un ievēlēti skaitās tie, kas saņēmuši absolūto balsu vairākumu. Starpfrakciju pagaidu padome iesaka Saeimas prezidija vēlēšanas sākt ar Saeimas priekšsēdētāja vēlēšanām. Vai deputātiem ir kādi iebildumi? Iebildumu nav. Tad es lūdzu izvirzīt kandidatūras Saeimas priekšsēdētāja amatam. Atgādinu, ka atbilstoši Saeimas kārtības ruļļa 27. pantam kandidatūras jāiesniedz rakstiski ar savu parakstu. Kandidāta iesniedzēja paraksts nozīmē, ka uzstādītais kandidāts kandidatūru pieņēmis. Lūdzu izvirzīt kandidatūras Saeimas priekšsēdētāja amatam.

A.Panteļējevs ("Latvijas ceļš").

Es frakcijas "Latvijas ceļš" vārdā Saeimas priekšsēdētāja amatam izvirzu Anatolija Gorbunova kandidatūru.

A.Kramiņš. Paldies frakcijai "Latvijas ceļš". Lūdzu, vai vēl ir kāds kandidāts?

J.Straume ("Tçvzemei un brīvībai").

Es frakcijas "Tçvzemei un brīvībai" vārdā izvirzu Māra Grīnblata kandidatūru. Rakstiski es tūlīt iesniegšu.

A.Kramiņš. Tātad Māris Grīnblats. Paldies. Vēl ir kādi priekšlikumi? Vairāk priekšlikumu nav? Tātad Saeimas priekšsēdētāja amatam izvirzīti sekojoši kandidāti: Anatolijs Gorbunovs, Māris Grīnblats. Saskaņā ar Saeimas kārtības ruļļa 28. pantu balsošana notiks aizklāti un par abiem izvirzītajiem kandidātiem uzreiz. Kamēr tiek gatavotas vēlēšanu zīmes, lūdzu Balsu skaitīšanas komisijas priekšsēdētāju tribīnē sīkāk paskaidrot balsošanas procedūru.

I.Silārs. Cienījamie kolēģi! Tiks sagatavotas balsošanas zīmes ar šiem diviem nominētajiem vārdiem un uzvārdiem. Tad, kad tiks paziņots, ka var saņemt šīs balsošanas zīmes, jūs reģistrēsities blakus telpā, šeit aiz tiem logiem. Jūs katrs saņemsit vienu balsošanas zīmi, kurā būs divi uzvārdi. Jums ir jāizsvītro vismaz viens no šiem uzvārdiem. Zīme ar diviem

kandidātiem tiks uzskatīta par nederīgu. Zīme, kurā būs izsvītrotas abas kandidatūras, būs derīga. Turpat tajā telpā pēc tam, kad jūs būsit reģistrējušies un saņēmuši šo balsošanas zīmi, jūs varēsit ieiet aizklātā nodalījumā, lai izdarītu šo svītrojumu, un pēc tam iemest šo zīmi balsošanas kastē. Vai ir kādi jautājumi?

A.Kramiņš. Nav jautājumu.

I.Silārs. Paldies. Lūdzu Balsu skaitīšanas komisijas locekļus iziet, lai varam uzsākt darbu. Paldies.

A.Kramiņš. Tātad balsošanai un balsu skaitīšanai nepieciešams pasludināt pārtraukumu. Vai deputātiem būs kādi iebildumi, ja es ierosinātu noteikt balsošanas procedūrai pusstundu?

I.Silārs. Labi. Bet tikai, lūdzu, esiet uzmanīgi. Tad, kad mēs būsim sagatavojuši tās zīmes (ne ilgāk kā 15 minūšu laikā tās būs gatavas), atskanēs zvans. Kad atskanēs zvans šajā ēkā, lūdzu doties uz norādīto blakus telpu. Pēc šā zvana lūdzu 15 minūšu laikā saņemt savas balsošanas lapas.

A.Kramiņš. Tātad pārtraukums pusstundu, sēde atsāksies 17.35. Paldies.

(Pārtraukums)

Sēdi vada Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs
Atis Kramiņš.

A.Kramiņš. Lūdzu Balsu skaitīšanas komisijas priekšsēdētāju tribīnē paziņot balsošanas rezultātus.

I.Silārs. Cienījamie deputāti! Ievēlētā Balsu skaitīšanas komisija bija sagatavojusi 100 Latvijas Republikas 5. Saeimas priekšsēdētāja vēlēšanu zīmes, 12 zīmes rezervē. Izdalītas 96 zīmes. Pēc tam 16 pāri palikušās iznīcinātas. Pēc balsošanas kastes atvēršanas tajā konstatētas 96 balsošanas zīmes. Abi kandidāti svītroti 6 zīmēs. Par Māri Grīnblatu nodotas 25 balsis, par Anatoliju Gorbunovu - 65 balsis. Līdz ar to Balsu skaitīšanas komisija aicina atzīt par ievēlētu Latvijas Republikas 5. Saeimas priekšsēdētāja amatā deputātu Anatoliju Gorbunovu.

A.Kramiņš. Paldies Balsu skaitīšanas komisijai. Apsveicam Gorbunova kungu. (Aplausi.) Lūdzu viņu ieņemt vietu prezidijā turpmākai sēdes vadīšanai.

I.Silārs. Lūdzu deputātus apstiprināt šo balsu skaitīšanas protokolu.

A.Kramiņš. Lūdzu deputātus apstiprināt šo balsu skaitīšanas protokolu. Kas "par"?

I.Silārs. Ar 92 balsīm "par" protokols ir apstiprināts. Paldies.

A.Kramiņš. Paldies Balsu skaitīšanas komisijai. Lūdzu, Gorbunova kungs. (Aplausi.)

A.Gorbunovs. Godātie kolēģi deputāti! Vispirms es jums pateicos par dāvāto uzticību. Centīšos ar savu darbu augsti godāt un cieņā turēt Saeimas vārdu. Diemžēl situācija ir tāda. Kā jūs saprotat, Saeimas priekšsēdētājs gan ir ievēlēts, bet mums ir jānosaka, kas parakstīs paziņojumu par Saeimas priekšsēdētāja ievēlēšanu. Kā jūs saprotat, es to nevaru izdarīt, tādēļ Starpfrakciju pagaidu padome ieteikusi pilnvarot šim nolūkam mūsu izveidotās Pagaidu mandātu komisijas

priekšsēdētāju. Vai ir kādi iebildumi vai arī citi priekšlikumi? Nav. Tad lūdzu balsot. Manu balsi ņēmāt vērā?

I.Silārs. 93 ir "par".

A.Gorbunovs. "Pret", lūdzu?

I.Silārs. "Pret" nav.

A.Gorbunovs. Un atturas?

I.Silārs. Nav.

A.Gorbunovs. Paldies. Šis priekšlikums ir pieņemts un akceptēts.

Pārejam pie Saeimas priekšsēdētāja biedru vēlēšanām. Saskaņā ar Satversmes 16. pantu Saeimas priekšsēdētājam ir divi biedri. Pagaidu frakciju padome iesaka katru no diviem Saeimas priekšsēdētāja biedriem ievēlēt atsevišķi. Tas nozīmētu, ka vispirms ievēl vienu no biedriem un tad otru. Vai ir kādi iebildumi pret šādu kārtību?

No zāles. Nav iebildumu.

A.Gorbunovs. Nav iebildumu. Lūdzu tad izvirzīt kandidatūras Saeimas priekšsēdētāja biedra amatam. Lūdzu.

J.Ritenis (Latvijas Zemnieku savienība).

Es izvirzu par kandidātu Saeimas priekšsēža biedra amatam deputātu Aivaru Berķi.

Priekšsēdētājs. Lūdzu, deputāt Kirštein!

A.Kiršteins (LNNK).

Es izvirzu par kandidātu Saeimas priekšsēdētāja biedra amatam deputātu Andreju Krastiņu.

A.Kreituss (Demokrātiskā centra partija).

Demokrātiskā centra partijas frakcijas vārdā par Saeimas priekšsēdētāja biedri izvirzu deputāti Ilgu Gravu.

Priekšsēdētājs. Vai ir vēl kādi priekšlikumi? Vairāk priekšlikumu nav. Atļaujiet vēlreiz jums nolasīt.

Latvijas Zemnieku savienības priekšlikums ir izvirzīt par kandidātu Saeimas priekšsēža biedra amatam deputātu Aivaru Berķi. LNNK frakcijas vārdā 5. Saeimas priekšsēža biedra amatam izvirzīts deputāts Andrejs Krastiņš un Demokrātiskā centra partijas frakcijas vārdā par Saeimas priekšsēdētāja biedra kandidāti izvirzīta deputāte Ilga Grava. Saskaņā ar Kārtības rulli visa mūsu balsošanas procedūra iepriekšējā. Vai man ir vajadzīgs atkārtot vai lūgsim, lai Balsu skaitīšanas komisijas priekšsēdētājs deputāts Silārs ziņo tūlīt. Nav vajadzības atkārtot? Nav. Lūdzu.

I.Silārs. Cienījamie kolēģi! Es jums vēlreiz atgādinu, ka šobrīd mēs vēlēsim no šiem trim izvirzītajiem kandidātiem tikai vienu no diviem biedriem. Tas, kurš netiks ievēlēts šoreiz, varēs tikt izvirzīts par kandidātu arī otrajam biedram, jo pēc Kārtības ruļļa ir divi tiesībās vienlīdzīgi biedri, nav pirmā biedra un nav otrā biedra. Tātad vēlēšanu lapās būs ierakstīti trīs vārdi un uzvārdi. Jums jebkurā gadījumā ir jāatstāj ne vairāk par vienu. Tāpat kā iepriekšējā balsojumā atstāt ne vairāk kā vienu.

Par pašu procedūru. Lūdzu, kolēģi, kad atkal atskanēs zvans, nāciet uz blakus telpu balsot, lai nav pēc tam jāaizkavējas un nevajag jūs meklēt kafejnīcā. Klausieties, kad atskanēs zvans!

Priekšsēdētājs. Godātie kolēģi! Iepriekšējā reizē mēs pasludinājām pārtraukumu uz 30 minūtēm. Es uzskatu, ka nav vajadzīgs noteikts laiks, jo ne jau laiks nosaka mūsu rīcību, bet skaitīšanas komisijas zvans. Pirmais zvans - balsot. Otrais zvans - nākt zālē.

No zāles. Skaidrs.

Priekšsēdētājs. Vārds Balsu skaitīšanas komisijas priekšsēdētājam Silāra kungam. Lūdzu!

I.Silārs. Cienījamie deputāti! Balsu skaitīšanas komisija sagatavojusi pavisam 100 vēlēšanu zīmes Latvijas Republikas 5. Saeimas priekšsēdētāja biedra vēlēšanām, kurās bija ierakstīti trīs kandidāti - Aivars Berķis, Ilga Grava, Andrejs Krastiņš. Izdalītas 97 vēlēšanu zīmes. 3 pāri palikušās tika iznīcinātas. Pēc balsošanas kastes atvēršanas izņemtas 96 vēlēšanu zīmes. Pārbaudot konstatēta viena nederīga, kurā bija atstāti divi neizsvītroti kandidāti. 5 zīmēs bija izsvītroti visi trīs kandidāti. Par Andreju Krastiņu balsojuši 15, par Ilgu Gravu - 27, par Aivaru Berķi - 49. Līdz ar to aicinām atzīt, ka par Latvijas Republikas 5. Saeimas priekšsēdētāja biedru ievēlēts Aivars Berķis.

Priekšsēdētājs. Vai Balsu skaitīšanas komisijas priekšsēdētājam ir jautājumi? Nav. Lūdzu, Silāra kungs!

I.Silārs. Aicinu šo Balsu skaitīšanas protokolu apstiprināt balsojot.

Priekšsēdētājs. Lūdzu, balsosim!

I.Silārs. Par - 95. Līdz ar to protokols ir apstiprināts. Paldies. (Aplausi.)

Priekšsēdētājs. Viens Saeimas priekšsēdētāja biedrs ir ievēlēts. Lūdzu deputātu Berķi ieņemt vietu man blakus. Es ierosinu, lai Berķa kungs pats izvēlas, kurā pusē viņam sēdēt.

A.Berķis. Berķa kungs nekad nav tik augstā tribīnē atradies un tiešām nezina, kur viņam pienākas sēdēt.

Priekšsēdētājs. Lūdzu izvirzīt kandidatūras Saeimas priekšsēdētāja otra biedra vēlēšanām.

A.Kiršteins (LNNK).

LNNK frakcija izvirza Andreju Krastiņu par priekšsēdētāja biedru.

Priekšsēdētājs. Paldies. Lūdzu!

A.Kreituss (Demokrātiskā centra partija).

Frakcija "Demokrātiskā centra partija" par Saeimas priekšsēdētāja biedru izvirza deputāti Ilgu Gravu.

Priekšsēdētājs. Vai vēl ir priekšlikumi? Nav. Tātad LNNK frakcijas vārdā ir izvirzīts deputāts Andrejs Krastiņš un no frakcijas "Demokrātiskā centra partija" - deputāte Ilga Grava.

Vai deputātiem ir iebildumi pret pusstundas pārtraukumu? Man ļoti jāatvainojas, jo esmu izdarījis jau pirmo Saeimas kārtības ruļļa pārkāpumu: pārtraukumu Saeimas vadītājs, tas ir, sēdes vadītājs var pasludināt tikai īpaši reglamentētos gadījumos, visos pārējos ir jābalso. Vai jums nav iebildumu par pusstundas pārtraukumu? Ja citu priekšlikumu nav, lūdzu, nobalsosim par to! Lai tas ir Saeimas lēmums.

I.Silārs. Ar 95 balsīm "par" priekšlikums ir pieņemts.

Priekšsēdētājs. Paldies. Par procedūru jūs runāsit?

I.Silārs. Procedūra ir gluži tāda pati kā pirmajā balsošanas reizē. Jāizsvītro ne mazāk kā viens, respektīvi, vismaz viens no kandidātiem ir jāizsvītro. Atstāt ne vairāk kā vienu.

Priekšsēdētājs. Paldies. Lūdzu balsošanu! Un, lūdzu, orientējieties uz rītdienu!

(Pārtraukums)
Sēdi vada Latvijas Republikas 5. Saeimas priekšsēdētājs deputāts
Anatolijs Gorbunovs.

Priekšsēdētājs. Turpināsim sēdi! Balsu skaitīšanas komisijas priekšsēdētājs deputāts Silārs - lūdzu!

I.Silārs. Cienījamie deputāti! Balsu skaitīšanas komisija bija sagatavojusi 100 vēlēšanu zīmes Latvijas Republikas 5. Saeimas priekšsēdētāja biedra vēlēšanām, kurās ierakstīti 2 kandidāti - Ilga Grava un Andrejs Krastiņš. Izdotas 97 zīmes, trīs atlikušās iznīcinātas. Pēc balsošanas kastes atvēršanas izņemtas 97 zīmes. Divās zīmēs bija svītroti abi kandidāti, atlikušajās zīmēs par Ilgu Gravu nodotas 34 balsis, par Andreju Krastiņu - 61 balss. Līdz ar to lūdzu uzskatīt par ievēlētu Andreju Krastiņu un lūdzu balsojot apstiprināt šo Balsu skaitīšanas komisijas ziņojumu.

Priekšsēdētājs. Vai ir jautājumi Balsu skaitīšanas komisijas vadītājam? Nav. Lūdzu balsosim, lai akceptētu ziņojumu.

I.Silārs. Ar 94 balsīm "par" Balsu skaitīšanas komisijas ziņojums ir apstiprināts. Līdz ar to par Saeimas priekšsēdētāja biedru ir ievēlēts Andrejs Krastiņš. (Aplausi.)

Priekšsēdētājs. Paldies. (Aplausi.) Otrs Saeimas priekšsēdētāja biedrs ir ievēlēts. Lūdzu deputātu Krastiņu ieņemt vietu!

Atbilstoši Saeimas kārtības ruļļa 22. pantam jāievēl Saeimas sekretārs un viņa biedrs. Lūdzu izvirzīt kandidatūras Saeimas sekretāra amatam.

A.Panteļējevs ("Latvijas ceļš").

"Latvijas ceļa" vārdā es izvirzu Saeimas sekretāra amatam deputātu Imantu Daudišu.

Priekšsēdētājs. Vai vēl kāds vēlas izvirzīt kandidatūras Saeimas sekretāra amatam? Vairāk kandidātu nav izvirzīti, tāpēc atļaujiet nolasīt! "Latvijas ceļš" izvirza Saeimas sekretāra amatam deputātu Imantu Daudišu. Vai ir vajadzība vēlreiz nolasīt visus Kārtības ruļļa pantus par balsošanas kārtību?

Par sēdes pārtraukumu jautājums ir diskutabls, vai tādā veidā sēde tiek pārtraukta vai netiek pārtraukta, jo mēs jau sēdes laikā balsojām. Lai tomēr nebūtu domstarpību ar Kārtības rulli un kamēr mūsu jaunā komisija uzsāks darbu un traktēs arī tādas nianses, lūdzu nobalsot par 30 minūšu pārtraukumu balsošanai un kā vienmēr orientēties uz zvaniem.

I.Silārs. Ar 92 balsīm "par" priekšlikums pieņemts.

Priekšsēdētājs. Es ceru, ka jūs mūs nedaudz instruēsiet.

I.Silārs. Šajā gadījumā arī jums ir, protams, tiesības izsvītrot piedāvāto kandidātu, jo viņam tāpat ir jāsaņem balsu puse plus viena balss no balsojušajiem.

(Pārtraukums)

Sēdi vada Latvijas Republikas 5. Saeimas priekšsēdētājs deputāts Anatolijs Gorbunovs.

Priekšsēdētājs. Paldies. Sāksim balsošanu! Turpināsim sēdi! Vārds Balsu skaitīšanas komisijas vadītājam deputātam Silāram.

I.Silārs. Cienījamie deputāti! Balsu skaitīšanas komisija sagatavoja 100 vēlēšanu zīmes Latvijas Republikas 5. Saeimas sekretāra vēlēšanām, kurās ierakstīts kā kandidāts deputāts Imants Daudišs. Izdalītas 96 vēlēšanu zīmes, 4 atlikušās iznīcinātas. Pēc vēlēšanu kastes atvēršanas no vēlēšanu kastes izņemtas 96 vēlēšanu zīmes. Pārbaudot tās, Balsu skaitīšanas komisija konstatēja, ka par Imantu Daudišu nobalsojuši 72 deputāti, pret - 24.

Līdz ar to Balsu skaitīšanas komisija aicina apstiprināt šo ziņojumu, ar kuru par 5. Saeimas sekretāru ir ievēlēts deputāts Imants Daudišs. Lūdzu balsošanu!

Priekšsēdētājs. Vai ir jautājumi komisijas vadītājam? Nav. Lūdzu, balsosim, akceptējot priekšlikumu.

I.Silārs. 95 deputāti ir nobalsojuši par šo ziņojumu. Līdz ar to par 5. Saeimas sekretāru ir ievēlēts deputāts Imants Daudišs. (Aplausi.)

Priekšsēdētājs. Paldies. Lūdzu Daudiša kungu ieņemt vietu pie šā galda! (Aplausi.)

Lūdzu izvirzīt kandidatūras Saeimas sekretāra biedra amatam.

G.Bērziņš (Latvijas Zemnieku savienība).

Zemnieku savienības frakcijas vārdā izvirzu Zigurdu Tomiņu par Saeimas sekretāra biedra amata kandidātu.

Priekšsēdētājs. Paldies.

A.Kiršteins (LNNK).

LNNK frakcijas vārdā izvirzu Viesturu Paulu Karnupu par sekretāra biedra kandidātu.

Priekšsēdētājs. Paldies. Vai ir vēl kādi priekšlikumi? Nav. Tātad vēlreiz atkārtoju: Latvijas Zemnieku savienības frakcija izvirza par sekretāra biedra kandidātu deputātu Zigurdu Tomiņu un LNNK - deputātu Viesturu Paulu Karnupu. Lūdzu Balsu skaitīšanas komisijas vadītāju deputātu Silāru.

I.Silārs. Cienījamo priekšsēdētāj, cienījamie kolēģi! Tā kā jūs abus šos sekretāra biedru kandidātus ar savu balsojumu esat ievēlējuši Balsu skaitīšanas komisijā, tad es aicinu nobalsot, ka uz šā balsojuma laiku viņu pilnvaras Balsu skaitīšanas komisijā tiek apturētas.

Priekšsēdētājs. Cik jums paliek?

I.Silārs. Mums paliek seši. Pilnīgi pietiekami. Seši no astoņiem mums paliek.

Priekšsēdētājs. Vai ir iebildes par šā priekšlikuma būtību, lai mēs varam balsot? Nav. Tad, lūdzu, balsosim, lai apturētu deputāta Tomiņa un deputāta Karnupa pilnvaras Balsu skaitīšanas komisijā.

I.Silārs. Ar 93 balsīm "par" šis priekšlikums ir pieņemts. Paldies.

Priekšsēdētājs. Esiet tik laipns un sniedziet arī īsu informāciju par tālāko!

I.Silārs. Tātad jūs saņemsit vēlēšanu lapas ar divu kandidātu vārdiem un uzvārdiem, no kuriem jums ir jāizvēlas viens. Ja jūs atstāsit abus, šīs vēlēšanu lapas tiks uzskatītas par nederīgām. Un tāpat vienam no izvirzītajiem kandidātiem ir jāsaņem puse plus viena balss no balsojušajiem. Paldies.

Priekšsēdētājs. Lūdzu, nobalsosim par pārtraukumu, lai varētu šo balsošanas procedūru īstenot. Lūdzu par pusstundas pārtraukumu sekretāra biedra vēlēšanām. Vairākums.

I.Silārs. Šis priekšlikums ir pieņemts ar balsu vairākumu. Karnupa kungs nav balsojis savā ailē, bet, vienalga, bez tā jau 70 ir izteikuši savu attieksmi - "par". Paldies.

Priekšsēdētājs. Paldies. Tāpat kā iepriekšējās reizēs arī orientēsimies uz komisijas aicinājumu ar zvanu.

(Pārtraukums)

Sēdi vada Latvijas Republikas 5. Saeimas priekšsēdētājs deputāts Anatolijs Gorbunovs.

Priekšsēdētājs. Turpināsim sēdi. Vārds Balsu skaitīšanas komisijas vadītājam Silāram.

I.Silārs. Cienījamie kolēģi! Balsu skaitīšanas komisija sagatavoja 100 vēlēšanu zīmes Latvijas Republikas 5. Saeimas sekretāra biedra vēlēšanām, kurās tika ierakstīti kā kandidāti Viesturs Pauls Karnups un Zigurds Tomiņš. Izdotas 95 vēlēšanu zīmes, 6 iznīcinātas. Pēc vēlēšanām atverot vēlēšanu kasti, izņemtas 94 vēlēšanu zīmes. 12 zīmēs bija izsvītroti abi kandidāti. Atlikušajās zīmēs balsis sadalījās šādi: par Viesturu Paulu Karnupu 26 balsis, par Zigurdu

Tomiņu - 56 balsis. Līdz ar to par Latvijas Republikas 5. Saeimas sekretāra biedru aicinu atzīt Zigurdu Tomiņu, apstiprināt šo Balsu skaitīšanas komisijas ziņojumu.

Priekšsēdētājs. Vai ir jautājumi Balsu skaitīšanas komisijas vadītājam? Nav. Lūdzu apstiprināt viņa sniegto ziņojumu.

I.Silārs. Ar 92 balsīm "par" ir apstiprināts Balsu skaitīšanas komisijas ziņojums. Līdz ar to par Latvijas Republikas 5. Saeimas sekretāra biedru ir ievēlēts deputāts Zigurds Tomiņš. (Aplausi.)

Priekšsēdētājs. Paldies. Saeimas sekretāra biedru Zigurdu Tomiņu aicinām pie prezidija galda. (Aplausi.) Saeimas prezidijs ir ievēlēts. Pirms mēs izskatām nākamo darba kārtības jautājumu, vai jums, godātie kolēģi, nebūtu iebildumi, ja Lietuvas Republikas Saeimas spīkers Česlavs Juršens pirms atvadīšanās no mums, dodoties atpakaļ uz Lietuvu, teiktu dažus vārdus. Nav iebildumu? Lūdzu!

Česlavs Juršens (Lietuvas Republikas Saeimas spīkers).

Augsti godātais priekšsēdētāja kungs! Godājamie prezidija locekļi, deputātu kungi un valdības locekļi! Godātie diplomātu kungi, dāmas un kungi! Lietuvas Republikas Saeimas un savā vārdā sirsnīgi sveicu brīvās un demokrātiskās vēlēšanās ievēlētās Latvijas Saeimas locekļus. (Aplausi.)

Tāpat sirsnīgi apsveicu nupat ievēlēto Saeimas priekšsēdētāju, viņa vietniekus un sekretārus un novēlu viņiem veiksmīgu darbu. Es esmu pateicīgs par šo vēsturisko brīdi, ko es varēju kopā ar jums šeit pavadīt. Kā jūsu kolēģis un arī kā acīgs vērotājs varu teikt, ka jūs esat veiksmīgi sākuši savu darbu. Lietuvieši saka: labs sākums ir puse darba. Es jums gribu novēlēt lielus un labus darbus visā jūsu darbības periodā.

Domāju, ka mums būs arī kopīgi darbi. Mūsu vēsture ir tā veidojusies, ka mēs esam bijuši kopā dažādās situācijās, dažādās vēstures simtgadēs un gadu desmitos. Arī šodien ir laimīga sakritība: jūs sākat savu darbu šeit, bet Lietuvas valsts svin sava valstiskuma svētkus - Lietuvas karaļa Mindauga kronēšanas 740. gadadienu.

Un es domāju, ka mēs esam bijuši, esam un būsim kopā un kopā strādāsim mūsu tautu labumam. Reizēm jūs esat bijuši pirmie un reizēm pirmie esam bijuši mēs. Un es īpaši novēlu, lai jūs panāktu mūs un Igauniju Eiropas padomē. Es vēlu jums sekmīgu un auglīgu darbu savas valsts, mūsu reģiona un visas Eiropas labklājībai. Vēlreiz sirsnīgi apsveicu prezidiju un jūs visus un novēlu jums patiešām lielu darbu un lielas sekmes. (Aplausi.)

Priekšsēdētājs. Paldies par apsveikumu un laba vēlējumu. Es ceru, kolēģi, ka mēs izteiksim mūsu pateicību arī Igaunijas Republikas Nacionālās sapulces spīkera vietniekam Tunne Kelana kungam un parlamenta Ārlietu komisijas priekšsēdētājam Giro Tammam par piedalīšanos mūsu šīsdienas sēdē. (Aplausi.) Lūdzu!

I.Kelans (Igaunijas Republikas Nacionālās sapulces spīkera vietnieks).

Godātais Latvijas Saeimas prezident un locekļi! Godātie kolēģi! Augsti cienījamie viesi! Igaunijai un Igaunijas parlamenta pārstāvjiem tā ir ārkārtīgi svarīga diena - piedalīties Saeimas pirmajā sapulcē un Satversmes atjaunošanā. Atļaujiet izteikt manu domu, ka tas varētu būt sākums vēl ciešākai un labākai sadarbībai starp Igauniju un Latviju un starp Baltijas valstīm. Mūsu parlamenti ir atsevišķi, dažāda ir mūsu darba kārtība un mūsu sastāvs, bet mēs domājam, ka mēs varam bagātināt viens otru. Ir ļoti brīnišķīgi, ka mūsu parlamentu skaitliskais sastāvs ir

gandrīz līdzīgs, un mūsu vairākums izsakāms ar vienu ciparu, ar vienu skaitli, tas ir, 51. Bet mums ir vienāds uzdevums - likumīgi izbeigt okupācijas un kolonizācijas mantojuma sekas. Mūsu kopīgais mērķis ir kļūt par īstām brīvām un demokrātiskām Eiropas valstīm. Mūsu pienākums arī ir visādi sekmēt to, lai Latvija kļūtu par Eiropas padomes pilntiesīgu locekli. Igaunijai īpaši svarīgi ir tas, ka Latvijas Saeima sava darba sākumā izteikusi atbalstu Igaunijas Republikai. Atļaujiet atzīt, ka Igaunijas tauta neaizmirsīs nekad šo žestu. Es atļaušos jums vēlēt labu darba gribu. Igaunijas parlamenta pirmā posma darba rezultāts bija apmēram 200 likumi. Tas nav īpaši labs rezultāts, ja to atzīst no kvalitātes viedokļa, bet man jāsaka... Jādomā, ka Latvijas parlaments arī nevar ierobežoties ar mazāku skaitli. Un mums ir cerības, ka jūsu kvalitāte būs mazliet augstāka nekā mūsējā. Atļaujiet jums novēlēt visu labu un panākumus jūsu darbā. Sirsnīgi pateicos! (Aplausi.)

Priekšsēdētājs. Paldies. Godātie deputāti! Mums vajadzētu izlemt tālāk par mūsu darbu, jo pulkstenis ir pusdeviņi vakarā. Mūsu darba kārtībā vēl ir Ministru Padomes ziņojums, kas ir, kā jūs zināt, šādā reizē ļoti īss, un arī mūsu lēmums ir ne visai garš. Tālāk ir Saeimas kārtības ruļļa izstrādāšanas komisijas izveidošana. Tas arī neaizņemtu laiku. Vēl bija paredzētas Valsts prezidenta vēlēšanas. Katrā ziņā, ja ir runa par to, tad būtu runa par pirmo kārtu acīmredzot. Bet es domāju, ka es vienkārši jums tikai pārskaitīju šo situāciju informācijai. Es lūdzu frakcijas vadītājus vai deputātus.... Es ļoti atvainojos, Grīnblata kungs, un jūsu frakcijas "Tçvzemei un Brīvībai" iesniegtais Latvijas Republikas Saeimas paziņojums.

M.Grīnblats. Jā.... Man bija tieši priekšlikums šinī sakarībā, jo mēs šeit ļoti silti uzņēmām Kelana kungu. Viņam katrā ziņā būtu patīkami atgriezties Igaunijā un teikt, ka Latvijā Saeima ne tikai izvirzīja šo jautājumu, bet arī šodien pieņēma. Tā ka man būtu priekšlikums īpaši nobalsot gadījumā, ja mēs šodien visus šos punktus līdz galam laika trūkuma dēļ neizņemam, tad tieši šo paziņojumu sakarā ar Igauniju tomēr... Nobeigt šo darba dienu tieši ar šo punktu. Tāds ir mūsu priekšlikums.

Priekšsēdētājs. Paldies. Lūdzu, Panteļējeva kungs!

A.Panteļējevs ("Latvijas ceļš").

Es ieteiktu tiešām šodien izpildīt šos te punktus, kā ieteica mūsu priekšsēdētājs, tas ir, pabeigt valdības priekšsēdētāja paziņojumu, noklausīties un arī izveidot komisiju Kārtības ruļļa atjaunošanai, jaunai redakcijai un veikt Prezidenta vēlēšanu pirmo kārtu. Katrā ziņā izvirzīt kandidātus uz pirmo kārtu.

Kas attiecas uz Grīnblata kunga ieteikumu, es tomēr, ņemot vērā, ka tas ir politisks paziņojums, pilnīgi piekrītot konceptuāli tam, ka šāds paziņojums ir jāpieņem, gribētu, ka mēs to pieņemtu kaut vai rīt no rīta uzreiz kā pirmo darba kārtības punktu. Mēs gribam frakcijā mierīgi izskatīt, izrediģēt. Mums nav bijis iespēju līdz šim izlasīt un novērtēt. Pēc tam rīt varētu pieņemt lēmumu ātri un saskaņoti, lai mums šodien šeit nevajadzētu sākt rediģēt, lasīt pa teikumam, svītrot, pielikt klāt un tā tālāk. Es lūgtu atlikt to uz rītu.

Priekšsēdētājs. Lūdzu, deputāt Kirštein!

A.Kiršteins (LNNK).

Es ierosinu tomēr šodien, pirmkārt, nebalsot vairs par Prezidenta vēlēšanu pirmo kārtu, jo mums šodien katrs balsojums iet apmēram pusstundu. Tātad tas var atkal ievilkties vismaz uz pusotru vai vēl vairāk stundām, ja atkal tur būs vairāki kandidāti. Otrkārt, es ierosinu katrā gadījumā

šodien pieņemt šo Deklarāciju par atbalsta izteikšanu Igaunijai, jo tās teksts ir ļoti vienkāršs, ko var izlasīt piecās minūtēs. Tas apmēram sakrīt arī ar to, ko teica Kelana kungs. Stila kļūdas vai parakstu mēs varam nomainīt apspriešanas laikā, un nekādā gadījumā to neatliksim uz nākamo dienu. Paldies.

Priekšsēdētājs. Vai es pareizi sapratu jūsu priekšlikumu? Tad jūs ierosināt izskatīt Ministru Padomes paziņojumu. Saeimas kārtības ruļļa izstrādāšanas komisijas izveidošanu un frakcijas "Tçvzemei un Brīvībai" piedāvāto Saeimas paziņojuma projektu? Tāds ir jūsu priekšlikums? Paldies.

Vai ir vēl kādi priekšlikumi? Deputāt Grīnblat, vai Kiršteina kunga priekšlikums ietver jūsu domu?

(Grīnblats no zāles piekrīt.)

Priekšsēdētājs. Paldies. Tad mums ir divi priekšlikumi - Panteļējeva kunga priekšlikums un Kiršteina kunga priekšlikums. Acīmredzot uz balsošanu liekam iesniegšanas kārtībā un kā procedūras jautājumu ar balsu vairākumu. Kurš no šiem priekšlikumiem gūst balsu vairākumu, tas tiek pieņemts. Vai par procedūru ir iebildumi? Nav. Atļaujiet atkārtot Panteļējeva kunga priekšlikumu... Kā, lūdzu?

(No zāles Panteļējevs kaut ko saka.)

Ja par secību, Kiršteina kungs, jūs iebilstat, tad...

Kolēģi, es taču prasīju, vai Grīnblata kungs piekrīt, ja viņa priekšlikums ir ietverts Kiršteina kunga priekšlikumā? Līdz ar to man nav nekādas iebildes, kādā veidā pirmo balsot. Bet, ja es tā biju jums piedāvājis, tad iznāk, ka secība ir tāda: Panteļējeva kunga priekšlikums un tad Kiršteina kungs. Ja kāds iebilst, tad mēs varam, protams... Lūdzu, Endziņa kungs!

A.Endziņš. 66. vēlēšanu apgabals. Piedošanu, "Latvijas ceļš"! (Zālē liela smiešanās.)

Cienījamo Saeimas priekšsēdētāj! Pēc Kārtības ruļļa, ja atmiņa mani neviļ, mēs iebalsojām darba kārtību noteiktā secībā. Ja grib izdarīt kaut kādas izmaiņas šajā darba kārtībā, tad ir jābūt jau deputātu rakstveida iesniegumam un Saeimai par to ir jābalso.

Priekšsēdētājs. Lūdzu, deputāt Budovski!

M.Budovskis.

Es par balsošanas motīviem, priekšsēdētāja kungs.

Priekšsēdētājs. Lūdzu!

M.Budovskis. Patiešām mēs iebalsojām darba kārtībā šo apvienības "Tçvzemei un Brīvībai" ierosinājumu. Es arī domāju, ka balsošanas secība būtu, pirmkārt, par šo un pēc tam, otrkārt, par deputāta Panteļējeva ierosinājumu.

Priekšsēdētājs. Tas tā būtu, bet jāatgriežas pie Kārtības ruļļa. Mums visiem. Un šeit situācija ir tāda - nākamais ir Ministru Padomes paziņojums. Endziņa kunga piezīmi es pilnīgi pieņemu. Nākamais ir Ministru Padomes paziņojums. Mēs varētu balsot tikai par darba kārtības secības

izmaiņu vai arī izmainīt darba kārtību, atceļot pirmo balsojumu par šo darba kārtību. Līdz ar to mums vienīgi ir jānolemj, kurā vietā tieši mēs izskatīsim, pēc kura punkta mēs izskatīsim Grīnblata kunga ierosinājumu, jo, kā es atceros, pašā sākumā viņš ierosināja šo darba dienu nenobeigt bez šā paziņojuma.

Lūdzu, Kiršteina kungs!

A.Kiršteins (LNNK).

Tā kā Kramiņa kungs vadīja sēdi, te bija piebilde, un es gribu atgādināt Endziņa kungam, ko mēs jau nobalsojām. Nav vairs rakstisks iesniegums vajadzīgs, vai balsot kā pēdējo, un mēs pie tā atgriezīsimies vēlreiz. Tā ka šoreiz nav vajadzīgs rakstisks iesniegums. Darba kārtībā tas jau bija un tur nebija teikts, ka tas ir tieši pēdējais, ka mēs varam pie šā jautājuma atgriezties.

Priekšsēdētājs. Jā, tas ir pareizi. Mums tikai būtu jābalso par secības izmainīšanu, jo mēs jau neesam vienojušies, kad šodien pabeigsim darbu, kad pārtrauksim šo sēdi, tas ir, šīsdienas sēdes darbu. Vai nevajadzētu mums izdarīt tādā veidā, proti, noklausīties Ministru Padomes paziņojumu, pieņemt lēmumu, jo tas ir saistīts ar mūsu varas struktūrām? Manā skatījumā tas ir ļoti prioritāri, lai mūsu varas struktūras darbotos atbilstoši likumam. Un šeit nekādas neziņas nebūtu. Tad arī izlemtu, kad mēs pabeidzam šodien sēdi un arī to, kurš jautājums ir pēdējais, ko mēs šodien izskatām, jo visi jautājumi, to skaitā arī Grīnblata kunga iesniegtais jautājums, ir darba kārtībā.

Lūdzu, deputāt Kide!

E.Kide ("Saskaņa Latvijai").

Man būtu tāds priekšlikums. Es gan varētu piekrist Gorbunova kunga priekšlikumam, bet izskatīt darba kārtību tā, lai Grīnblata kunga priekšlikumu pārceltu pēc 9. punkta.

Priekšsēdētājs. Berķa kungs, man drusciņ jāprecizē jūsu priekšlikums, jo Saeimas rullis tādos brīžos paredz pārtraukumu. Mēs šeit balsojām par šo pārtraukumu, kad notiek šī balsošana, šīs vēlēšanas. Līdz ar to, pasludinot pārtraukumu, diez vai mēs varam šeit citus jautājumus...

Lūdzu, Panteļējeva kungs!

A.Panteļējevs ("Latvijas ceļš").

Mans priekšlikums ir sekot no rīta apstiprinātās darba kārtības gaitai un pārtraukt šodienas darba gaitu pēc Prezidenta vēlēšanu pirmās kārtas. Tātad Grīnblata priekšlikums paliek pēc tam. Tātad sekot tam, kā tas bija no rīta izdalīts, tādai darba kārtībai, kāda no rīta bija apstiprināta, un pārtraukt šodienas sēdi pēc Prezidenta vēlēšanu pirmās kārtas.

Priekšsēdētājs. Tātad mūsu darba kārtībā šis piedāvājums ir sekojošs, ka būs divi balsojumi. Uzmanību, kolēģi! Būs divi balsojumi: pirmais balsojums - sēdi slēgt pēc trīs jautājumu izskatīšanas: Ministru Padomes paziņojuma. Saeimas kārtības ruļļa izstrādāšanas komisijas izveidošanas, Latvijas Republikas Saeimas paziņojuma, ko iesniedz deputātu frakcija "Tçvzemei un Brīvībai". Otrais balsojums būs - izskatīt visus šīsdienas darba kārtībā iekļautos jautājumus. Vai ir kādi jautājumi? Uz balsošanu pirmais (tagad tā varētu sanākt) ir priekšlikums - pēc Saeimas kārtības ruļļa izskatīšanas mēs šodien izskatītu Ministru Padomes paziņojumu. Saeimas

kārtības ruļļa izstrādāšanas komisijas izveidošanu un Grīnblata kunga paziņojumu, Valsts prezidenta vēlēšanas kopumā kā ļoti svarīgu jautājumu atstājot uz rītdienu.

Priekšsēdētājs. Paldies. Tātad viss ir Kārtības ruļļa ietvaros. Mēs turpinām diskutēt par mūsu sēdes darba kārtības jeb dienas kārtības grozīšanu. Es šeit domāju laika ziņā. Vai ir citi priekšlikumi? Laika ziņā, tas ir, izskatīšanas secības ziņā. Mēs par laiku neesam vienojušies, līdz kuram laikam mēs strādājam. Kā es saprotu šo priekšlikumu, tad mēs varētu balsot par to, ka mēs Ministru Padomes paziņojumu noklausāmies tagad, izveidojam Saeimas kārtības ruļļa izstrādāšanas komisiju, izskatām apvienības "Tçvzemei un Brīvībai" iesniegto projektu par Latvijas Republikas Saeimas paziņojumu. Un tad šodien plenārsēdi slēdzam.

Lūdzu, Berķa kungs!

A.Berķis.

Es ierosinu Grīnblata priekšlikuma izskatīšanu ielikt tad, kad mēs sagatavosim biļetenus Prezidenta vēlēšanām. Un pabeigt visu darbu līdz galam šodien. Ministru Padomes paziņojums ar Saeimas kārtības ruļļa komisijas izveidošanu un Saeimas paziņojums, ko iesniedz apvienība "Tçvzemei un Brīvībai" . Lūdzu, balsojiet "par"! Balsu skaitīšanas komisija, saskaitiet!

I.Silārs. "Par" ir 42.

Priekšsēdētājs. Paldies. Vai jūs neiebilstat, ka mēs laika ekonomijai skaitām tikai "par", jo tas ir procedūras jautājums, un vairākums izšķir. Nav iebildumu? Lūdzu, Panteļējeva kunga priekšlikums - izskatīt visus jautājumus, kuri iekļauti darba kārtībā.

I.Silārs. 55.

Priekšsēdētājs. Paldies. Esam izšķīruši šo mūsu diskusiju, akceptējot Panteļējeva kunga priekšlikumu. Turpināsim darbu.

Lūdzam **Ministru Padomes priekšsēdētāju Ivaru Godmani** tribīnē.

I.Godmanis.

Cienījamo priekšsēdētāj, cienījamie deputāti! Saskaņā ar Latvijas Republikas likuma "Par Latvijas Republikas Ministru Padomi" 46. pantu paziņoju, ka Latvijas Republikas Ministru Padome noliek savas pilnvaras jaunievēlētās Latvijas Republikas Saeimas priekšā.

Priekšsēdētājs. Paldies. Lūdzu, kādi ir priekšlikumi? Ir priekšlikums pieņemt šo paziņojumu un uzdot Ministru Padomei pildīt savas funkcijas līdz jaunās valdības izveidošanai. Vai ir citi priekšlikumi? Lūdzu, balsosim!

I.Silārs. 97 - "par".

Priekšsēdētājs. Paldies. Lēmums ir pieņemts. Pārejam pie nākamā darba kārtības punkta. **Saeimas kārtības ruļļa izstrādāšanas komisijas izveidošana**. Pagaidu frakciju padome iesaka izveidot deputātu komisiju, kas precizētu šo Kārtības rulli un pielāgotu to mūsdienām. Saeimas kārtības ruļļa 150. pants atļauj Saeimai šādu komisiju izveidot. Deputātiem vai frakciju vadītājiem ir kādi priekšlikumi par komisijas skaitlisko sastāvu un izveidošanas principiem? Lūdzu!

A.Panteļējevs ("Latvijas ceļš").

Mums bija zināmā mērā panākta vienošanās - izvirzīt no katras frakcijas šeit vienu kandidātu. Tas nozīmē, ka komisiju iesakām 8 cilvēku sastāvā. Izmantojot gadījumu, ka es esmu pie mikrofona, apvienības "Latvijas ceļš" vārdā iesaku Aivara Endziņa kandidatūru.

Priekšsēdētājs. Bet tikai, lūdzu, iesniedziet rakstiski!

A.Rozentāls (Latvijas Zemnieku savienība).

Iesaku par Saeimas kārtības ruļļa izstrādāšanas komisijas kandidātu izvirzīt Jāni Riteni.

Priekšsēdētājs. Paldies. Lūdzu, Kiršteina kungs!

A.Kiršteins (LNNK).

LNNK frakcijas vārdā izvirzu Veltu Puriņu Saeimas kārtības ruļļa izveidošanas komisijā.

Priekšsēdētājs. Lūdzu, deputāt Kide!

E.Kide ("Saskaņa Latvijai").

Frakcijas vārdā izvirzām par Kārtības ruļļa rediģēšanas komisijas locekli Igoru Bukovski.

Priekšsēdētājs. Paldies. Esiet tik laipns un uzrakstiet!

A.Saulītis (Kristīgo demokrātu savienība).

Frakcijas vārdā - Olafs Brūvers. Pēc divām minūtēm būs iesniegts rakstiski.

No zāles. Frakcija "Lîdztiesība" izvirza kandidatūru - Fjodorovu Gaļinu.

Priekšsēdētājs. Lūdzu, iesniedziet rakstveidā!

A.Kreituss (Demokrātiskā centra partija).

Demokrātiskā centra partija izvirza Alfredu Čepāņa kungu.

Priekšsēdētājs. Paldies. Deputāts Mīlbergs. Lūdzu!

R.Mīlbergs. Apvienība "Tçvzemei un Brīvībai" izvirza Māri Grīnblatu Saeimas kārtības ruļļa komisijai.

Priekšsēdētājs. Kolēģi, maza pauze. Es tomēr gribētu, lai tiktu ievērota kārtība un šādās reizēs kandidāti tik tiešām tiktu iesniegti rakstveidā.

Kamēr kolēģi iesniedz rakstiski, vai par apspriešanas kārtību vai balsošanas kārtību ir kādi speciāli ierosinājumi? Lūdzu!

A.Panteļējevs ("Latvijas ceļš").

Man ir priekšlikums nobalsot kopumā par iesniegtajiem kandidātiem.

Priekšsēdētājs. Atsevišķa apspriešana nav vajadzīga. Tiek ierosināts nobalsot kopumā par visu komisiju. Vai ir citi priekšlikumi? Paldies. Kā es saprotu, mēs saņemsim no deputāta Saulīša... Paldies. Jūs, Stroganova kungs, rakstiet? Paldies.

Atļaujiet atgādināt komisijā izvirzītos kandidātus!

Aivars Endziņš - "Latvijas ceļš",

Jānis Ritenis - Latvijas Zemnieku savienība,

Velta Puriņa - LNNK,

Alfreds Čepānis - Demokrātiskā centra partija,

Māris Grīnblats - "Tçvzemei un Brīvībai",

Igors Bukovskis - "Saskaņa Latvijai",

Olafs Brūvers - Kristīgo demokrātu savienība,

Gaļina Fjodorova - frakcija "Lîdztiesība".

Vai varam balsot kopumā? Lūdzu, balsosim!

I.Silārs. 97 - "par".

Priekšsēdētājs. Paldies. Es ceru, ka nebūs grūti saskaitīt "pret". Kas ir pret? Atturas? Paldies. Lēmums pieņemts, komisija ir izveidota.

Nākamais darba kārtības punkts - **Valsts prezidenta vēlēšanas**. Lūdzu izvirzīt Valsts prezidenta kandidatūras! Riteņa kungs!

J.Ritenis (Latvijas Zemnieku savienība).

No Latvijas Zemnieku savienības par kandidātu Valsts prezidenta vēlēšanās izvirzām deputātu Gunti Ulmani.

Priekšsēdētājs. Paldies. Lūdzu, Saulīša kungs!

A.Saulītis (Kristīgo demokrātu savienība).

Mēs izvirzām kā prezidenta kandidātu Aivaru Jerumaņa kungu.

Priekšsēdētājs. Paldies.

A.Panteļējevs. "Latvijas ceļš" par Valsts prezidenta kandidātu izvirza deputātu Gunāru Meierovicu.

Priekšsēdētājs. Godātie kolēģi! Viss, kas saistās ar balsošanu, ir jau izteikts attiecīgajos Kārtības ruļļa pantos, kuri šeit ir nolasīti. Vai ir vajadzība atkārtot vēlreiz šos pantus, jo šeit ir tikai viena izmaiņa - nevis no balsu vairākuma, bet 51 balss un ne mazāk?

Lūdzu, par procedūru!

No zāles. Es par motīviem.

Priekšsēdētājs. Par motīviem? Redzat, kolēģi, atļausiet komentēt un tad jūs izšķirsiet paši. Te nu sāksies maza nianse, kura nav paredzēta Kārtības rulli. Kārtības rullis paredz izvirzīšanu un balsošanas kārtību, bet Kārtības rullis neparedz kandidatūru apspriešanas kārtību. Man ir vienkārši neērti, bet jāatsaucas uz Augstākās Padomes attiecīgo reglamentu. Tur mums katras amatpersonas vēlēšanām reglamentā bija paredzēta arī apspriešanas kārtība. Es to vienkārši jums saku informācijai, nekādā gadījumā neuzskatiet, ka tas ir mans priekšlikums. Tāpēc mums ir jāizšķiras.

Es vakar uzmanīgi mēģināju palasīt tās stenogrammas, kuras ir iespējams palasīt par Saeimas darbu. Tur apspriešanas kārtība arī nav noteikta. Bet man jāsaka godīgi, ka vismaz tur, kur es lasīju, bija arī uzstāšanās, tās nebija par balsošanas motīviem, bet deputāti ņēma vārdu, un tāds vārds deputātiem tika dots. Es konstatēju, ka tas tā ir bijis. Mums vienkārši vajadzētu norunāt tagad. Jo šeit vēlas runāt ne tikai par motīviem, šeit principā ir jāizlemj, vai mēs runāsim tikai par balsošanas motīviem vai mēs uzdosim jautājumus, vai kandidāti uzstāsies ar kaut kādiem paziņojumiem vai skaidrojumiem, vai savas programmas izklāstiem, un tā tālāk. Tāpēc, lūdzu, nolemsim! Kiršteina kungs!

A.Kiršteins (LNNK).

Jā, es par procedūru. LNNK frakcija grib ierosināt tomēr izteikties par prezidenta kandidātu. Nevis par balsošanas motīvu, bet tieši par prezidenta kandidātu. Tādā kārtībā. Kāpēc? Tāpēc, ka pēc 53 gadiem tomēr vēlot pēc šīs okupācijas seku vēl nepārejošās situācijas, kāda ir, ņemot vērā, ka šeit atrodas karaspēks un viss pārējais, ir psiholoģiski ļoti svarīgi izteikties visu frakciju pārstāvjiem, kādam vajadzētu būt šim Latvijas prezidentam. Jo ir bijis šis pārtraukums. Es pilnīgi saprotu, ka nav balsojuma par balsošanas motīviem, bet var izteikties par šo kārtību. Es aicinu atbalstīt manu priekšlikumu kaut vai ar dažām minūtēm, kaut vai ar vienu minūti, jo ir kārtīgi svarīgi, kādi tie trīs vai četri principi būs, par kuriem mēs balsosim, un kādam vajadzētu būt Valsts prezidentam. Es gribu vēlreiz uzsvērt, ka viņš šeit būs Latvijas Republikas simbols. Ja mēs vienkārši, nenorunājot šos principus, ejam un nobalsojam, tad tas nebūs nopietni. Paldies.

Priekšsēdētājs. Atļaujiet precizēt! Es tā nevaru diemžēl, kā jūs teicāt... Kaut vienu minūti... Jūs pasakiet, vai vienu, desmit, piecas, sešas... Es ierosinātu jums atteikties no vienas minūtes, jo tad jau nav...

A.Kiršteins. Jā, nu tas tā, emocionāli. Kārtības rullis līdz stundai atļauj runāt.

Priekšsēdētājs. Bet tomēr - kāds ir jūsu ierosinājums?

A.Kiršteins. Mans ierosinājums būtu vienkārši ļaut izteikties, jo tur ir jau daži punkti katram frakcijas pārstāvim. Neierobežot viņu laiku šinī sakarībā.

Priekšsēdētājs. Tātad neierobežot laiku? Paldies.

A.Kiršteins. Jā.

Priekšsēdētājs. Lūdzu, Panteļējeva kungs!

A.Panteļējevs ("Latvijas ceļš").

Es domāju, ka Kiršteina kungs runā pats sev pretī. Nebūtu nopietni, ja cilvēki izšķirtos šeit, klausoties kāda uzstāšanos, pāris minūšu laikā. Es domāju, ka prezidenta izvēlei politiskajiem spēkiem ir bijis pietiekami ilgs laiks. Viedoklis par prezidenta kandidatūru ir izteikts presē, ir izteikts sabiedrībā, un katra frakcija vairāk vai mazāk ir izšķīrusies par savu pozīciju. Man liekas, ka diezgan naivi būtu, ja deputāti izšķirtos šeit uz vietas, klausoties tādos vai citos motīvos 1 vai 5 minūtes. Tāpēc, konkrēti runājot, mans priekšlikums ir nekavējoties pāriet pie balsošanas procedūras bez jebkādas uzstāšanās un bez jebkādas apspriešanas. Tas ir mans priekšlikums.

Priekšsēdētājs. Paldies. Deputāts Budovskis. Lūdzu!

M.Budovskis.

Priekšsēdētāja kungs, cienījamie kolēģi! Mūsu atjaunotā Kārtības ruļļa ietvaros ir noteikts, ka jautājuma sakarā frakcijas pārstāvis var izteikties līdz vienai stundai.

Priekšsēdētājs. Godātie kolēģi! Te nu man ir jāizšķiras, un man tomēr šajā sakarā... Tā kā mēs vēl neesam apguvuši kārtīgi mūsu Kārtības rulli un paši gatavojamies to arī vēl pārveidot, tad es domāju, ka jūs izšķirsiet vislabāk, kā šeit vajag rīkoties, un es abus priekšlikumus lieku uz balsošanu.

Pirmais priekšlikums - Kiršteina kungs - izteikties deputātiem par Valsts prezidenta kandidatūru neierobežoti. Līdz vienai stundai katrs var izteikties. Panteļējeva kunga priekšlikums ir pretēja rakstura - viņš ierosina pāriet pie balsošanas procedūras. Iebildumu nav, ja es šos jautājumus nododu jūsu izlemšanai? Nav. Lūdzu, pirmais ir Kiršteina kunga priekšlikums.

I.Silārs. Par - 26.

Priekšsēdētājs. Lūdzu par Panteļējeva kunga priekšlikumu - pāriet pie balsošanas?

I.Silārs. 66.

Priekšsēdētājs. Paldies. Vairākumu gūst Panteļējeva kunga priekšlikums. Lūdzu... Ā, kandidatūras ir šeit... Atļaujiet jums atgādināt, ka par kandidātiem Valsts prezidenta amatam ir izvirzīti: Gunārs Meierovics no apvienības "Latvijas ceļš", Aivars Jerumanis - Kristīgo demokrātu savienības frakcijas vārdā, un no Latvijas Zemnieku savienības par kandidātu Valsts prezidenta amatam izvirzīts Guntis Ulmanis. Skaitīšanas komisijas priekšsēdētājam būtu kas sakāms iepriekš? Mēs tad balsosim par pārtraukumu vēlēšanām.

E.Kide. Par balsošanas motīviem.

Priekšsēdētājs. Būs jādod vārds... Mums acīmredzot tiešām ir jāņem priekšā Kārtības rullis, jo vienkārši paziņojumam vārds būs jādod. Es ļoti atvainojos, Silāra kungs! Lūdzu, Endziņa kungs, vēl par procedūru!

A.Endziņš ("Latvijas ceļš").

Pēc Kārtības ruļļa noteikumiem ir jābūt rakstveida sekretariātā iesniegtam šādam priekšlikumam un par to ir jālemj Saeimai, vai dot vai nedot. Kārtības rullis neparedz pašreiz nekādus balsošanas motīvu paziņojumus.

E.Kide. Mēs varam iesniegt rakstiski lūgumu dot vārdu paziņojumam.

Priekšsēdētājs. Iesniedziet! Tikmēr Kiršteina kungs būs uzrakstījis un... Deputāts Kiršteins ir iesniedzis lūgumu ārkārtas paziņojumam. Saskaņā ar 68. pantu deputāti, kas vēlas ārpus darba kārtības sniegt steidzamu ziņojumu, pieteicas pie priekšsēdētāja, no kura ieskata būs atkarīgs, vai vārdu dot un vai to dot ārpus kārtas. (No zāles daudzi izsakās.) Kolēģi, lūdzu mani nemāciet! Es pieņemu lēmumu dot vārdu. Kiršteina kungs, lūdzu! Es to daru tāpēc, ka, kamēr mēs strīdēsimies, tikmēr Kiršteina kungs pateiks savu sakāmo.

A.Kiršteins (LNNK).

Jā. Ļoti īsi. Godājamais priekšsēdētāj, godājamie deputāti! LNNK uzskata, ka Valsts prezidentam būtu jānāk no Latvijas, jo prezidentam vajadzētu būt cilvēkam, kas visās grūtībās ir bijis kopā ar tautu un jutis līdzi tās ciešanām šeit, nevis no attāluma. Otrkārt, būtu apkaunojoši, ja pēc 53 okupācijas gadiem par Valsts prezidentu būtu izvirzīts un ievēlēts kāds bijušais kompartijas biedrs. Treškārt. Tautas konsolidācijas vārdā būtu vēlams, lai prezidents nepārstāvētu nevienu politisko grupējumu vai partiju, bet nāktu no inteliģences aprindām. Šajā sakarībā LNNK aicina svītrot visus izvirzītos kandidātus, jo viņi neviens neatbilst, un sagatavoties nākamajai vēlēšanu kārtai. Paldies.

Priekšsēdētājs. Vārds deputātam Kidem.

E.Kide. Cienījamais priekšsēdētāj, cienījamie deputāti! Sakarā ar frakcijas "Saskaņa Latvijai" ðā rīta paziņojumu par to, ka mēs ierosinām tautas vēlētu prezidentu un ierosinām labojumus Latvijas Satversmē, frakcija "Saskaņa Latvijai" nepiedalīsies prezidenta vēlēšanās, ko izvēl pati Saeima.

Priekšsēdētājs. Vai vēl ir kāds paziņojums? Tātad rakstiski nav. Lūgums ir arī jums. Kā redzat, tad ir jābūt motivētiem rakstiskiem iesniegumiem. Labi būtu, ja arī attiecīgais pants būtu norādīts, kurš ļoti ātri ļautu izšķirties par jūsu iesniegtā jautājuma būtību. Skaitīšanas komisijas priekšsēdētāj, jūs vēlaties sniegt īsu skaidrojumu?

I.Silārs. Cienījamie kolēģi! Tātad jebkurā gadījumā neatkarīgi no to deputātu skaita, kuri ņem dalību šajās vēlēšanās, kandidātam, lai to atzītu par ievēlētu, ir jāsaņem vismaz 51 balss. Par derīgu tiks atzītas tās vēlēšanu lapas, kurās būs atstāts ne vairāk kā viens kandidāts. Viss. Paldies.

Priekšsēdētājs. Paldies. Vai ir jautājumi? Nav. Lūdzu, nobalsosim par pārtraukumu vēlēšanām. Prezidenta vēlēšanām pārtraukums uz pusstundu. Orientēsimies uz zvaniem!

I.Silārs. Ar 90 balsīm "par" priekšlikums ir pieņemts.

Priekšsēdētājs. Paldies. Lūdzu, orientējieties uz zvaniem!

Sēdi vada Latvijas Republikas 5. Saeimas priekšsēdētājs deputāts
Anatolijs Gorbunovs.

Priekšsēdētājs. Turpināsim sēdi! Vārds Balsu skaitīšanas komisijas priekšsēdētājam deputātam Silāram.

I.Silārs. Cienījamie kolēģi! Balsu skaitīšanas komisija bija sagatavojusi 100 vēlēšanu zīmes Latvijas Republikas Valsts prezidenta vēlēšanām, kurās kā kandidāti bija ierakstīti: Aivars Jerumanis, Gunārs Meierovics, Guntis Ulmanis. Izsniegtas 79 vēlēšanu zīmes. 21 iznīcināta. Pēc vēlēšanu kastes atvēršanas izņemtas 79 vēlēšanu zīmes. Par nederīgām atzītas 2 zīmes, proti, bija atstāts vairāk nekā viens kandidāts. Visi kandidāti bija izsvītroti 16 zīmēs. Tālāk balsis sadalījās sekojoši: par Gunti Ulmani - 12 balsis, par Aivaru Jerumani - 14 balsis, par Gunāru Meierovicu - 35 balsis. Līdz ar to pirmajā vēlēšanu kārtā neviens no kandidātiem nav saņēmis pietiekamu balsu skaitu. Sakarā ar to, pēc paredzētās kārtības, nākamajā vēlēšanu kārtā paliek tās pašas kandidatūras.

Priekšsēdētājs. Lūdzu jautājumus! Jums nav jautājumu? Paldies.

(No zāles kaut ko piebilst.)

I.Silārs. Jā, jums taisnība, kolēģi, paldies. Lūdzu balsojot apstiprināt šo Balsu skaitīšanas komisijas ziņojumu.

Priekšsēdētājs. Balsosim par komisijas ziņojuma akceptu.

I.Silārs. Ar 88 balsīm "par" ziņojums ir pieņemts. Paldies.

Priekšsēdētājs. Jūs par procedūru? Lūdzu!

A.Panteļējevs. Es gribu iesniegt Saeimas vadītājam piecu deputātu parakstītu pieprasījumu izsludināt sēdes pārtraukumu līdz pulksten 12.00 7. jūlijā. Lūdzu šo priekšlikumu likt uz balsošanu.

Priekšsēdētājs. Godātie kolēģi! Lūdzu iepazīties ar Saeimas kārtības ruļļa 50. pantu. Pārtraukumu un slēgšanu var ierosināt priekšsēdētājs vai vismaz 5 deputāti, bet lēmumu pieņem Saeima. Vai ir jautājumi? Nav. Kur, lūdzu, tas ir rakstveidā? Atļausiet atgādināt šeit iesniegto dokumentu: lūdzam izsludināt Saeimas plenārsēdes pārtraukumu līdz pulksten 12.00 7. jūlijā. Par šo priekšlikumu lūdzu balsot!

I.Silārs. 59 - "par".

Priekšsēdētājs. Paldies. Kas, lūdzu, ir "pret"?

I.Silārs. 23 - "pret".

Priekšsēdētājs. Kas, lūdzu, atturas?

I.Silārs. Atturējušos nav.

Priekšsēdētājs. Līdz ar to lēmums ir pieņemts. Izsludinu plenārsēdes pārtraukumu līdz pulksten 12.00 7. jūlijā. Mēs turpināsim izskatīt apstiprināto darba kārtību. Turpināsim Valsts prezidenta vēlēšanas un turpināsim izskatīt apvienības "Tçvzemei un Brīvībai" iesniegto Saeimas paziņojuma projektu. Paldies!

Stenogrammu parakstīja:

Redaktori: J.Kravale,

R.Šterna

Mašīnr.-operat.: D.Keidane

Korektore: D.Kraule

1993. gada 7. jūlijā
Sēdi atklāj Latvijas Republikas 5. Saeimas priekšsēdētājs
Anatolijs Gorbunovs.
(Plkst. 12.00)

Priekšsēdētājs. Godātie kolēģi! Turpināsim Saeimas sēdi! Izskatīsim jautājumu, kuru mēs vakar pārtraucām, **par Valsts Prezidenta vēlēšanām**. Mums sekos balsošanas otrā kārta. Taču esmu saņēmis iesniegumu ārkārtas paziņojumam Prezidenta vēlēšanu jautājuma sakarā. Un iesniedzis šo lūgumu vārdam ir deputāts Meierovics. Esmu pieņēmis lēmumu dot viņam vārdu. lūdzu, deputāt Meierovic!

G.Meierovics ("Latvijas ceļš").

Augsti godājamais prezidij, godājamie Saeimas deputāti! Mēs esam nonākuši grūtas izšķiršanās priekšā. Ir sanākusi jaunā Saeima, un mūsu tauta gaida pirmos jaunās valdības darbus. Pašreiz mēs esam apstājušies pie Valsts Prezidenta ievēlēšanas. Un tomēr mums ir jāiet tālāk - jāatrod kompromisi. To no mums gaida mūsu tauta. Tāpēc mums ir jābūt vienotiem arī Saeimā. Vienotiem domās, darbos, vienotiem Latvijai. Mums visiem jābūt gataviem jauniem pārbaudījumiem, ja tādi nāks. Būdams klāt pie savienības "Latvijas ceļš" izveidošanas un līdz ar to apturēdams savu darbību Zemnieku savienībā, es savā sirdī ļoti cerēju, ka varēšu šos abus Latvijas politiskos spēkus vest kopā un aicināt kopējam darbam Latvijai. Nu šis brīdis ir pienācis. Apzinoties atbildību tautas un valsts priekšā, es nākamajā balsojumā deputātiem iesaku balsot par Zemnieku savienības ieteikto Prezidenta kandidātu. Līdz ar to es atsaucu savu kandidatūru Valsts Prezidenta amatam. Es novēlu nākamajam Latvijas Valsts Prezidentam būt stipram, darbīgam un savas tautas cienītam. No savas puses es apsolu viņam un viņa darbam vislielāko atbalstu. Paldies. (Aplausi.)

Priekšsēdētājs. Paldies. Lūdzu, Balsu skaitīšanas komisijas vadītāj deputāt Silār!

I.Silārs ("Latvijas ceļš").

Labdien, cienījamie kolēģi! Mums atkal sākas smaga un atbildīga darba diena. Vispirms es gribu jūs informēt, ka ir novērstas tās kļūmes elektroniskajā balsu skaitīšanas sistēmā, kuras bija un tika atklātas individuālo pulšu pieslēgšanas sistēmā, arī jaunās atslēgas bija neiestrādātas, un tāpēc dažas pultis nepieslēdzās. Tātad visus atklātos balsojumus mēs varēsim izdarīt jau ar elektronisko balsu skaitīšanas iekārtu.

Tagad pats atbildīgākais moments. Tātad līdz ar to, ka viens no izvirzītajiem kandidātiem ir atsaucis savu kandidatūru, mums ir palikuši divi kandidāti. Līdz ar to divas vēlēšanu kārtas. Tātad vēlēšanu lapās, kuras jūs saņemsit, tagad būs divu kandidātu vārdi un uzvārdi - būs

deputāts Jerumanis un deputāts Ulmanis. Jums ir jāatstāj ne vairāk kā viens kandidāts. Pārējā kārtība būs tāda pati kā vakar.

Priekšsēdētājs. Paldies. Lūdzu, kādi ir jautājumi? Vispirms par mūsu elektronisko balsu skaitīšanas sistēmu. Vai par to ir jautājumi? Vai vēlreiz ir vajadzīga kāda pārbaude vai varam pieņemt zināšanai komisijas izdarītos secinājumus par to, ka sistēma darbojas, un jau sākt tālāk balsot, protams, atklātos balsojumus ar mūsu sistēmu? Lūdzu, vai ir jautājumi? Nav. Paldies. Līdz ar to mums būs pirmais balsojums par to, ka mēs uz pusstundu pārtraucam savu sēdi, lai turpinātu Valsts Prezidenta vēlēšanu otro kārtu un attiecīgi sekotu komisijas zvanam. Vai ir kādi jautājumi vai citi priekšlikumi? Nav. Tad, lūdzu, balsosim šo priekšlikumu. Vienu sekundīti! Tātad, pasakot priekšlikumu, sēdes vadītājs pasaka tālāk arī balsošanas režīmu. Balsošanas režīma laikā ir vai nu jāklausās šis signāls, vai jāskatās uz tablo. Vislabāk skatīties uz tablo, un tikai tad, kad tur ir iedegušies attiecīgie burti un vārdi, tikai tad vajag nospiest attiecīgo pogu.

Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu, balsosim! Rezultātu! Par - 92, pret - 1, atturas - nav. Lēmums ir pieņemts. Pie tam vēl gribu pateikt: ja mūsu balsošanas praksē gadās arī tādi elementi, ka tiešām ir kāda kļūme ar jūsu atslēgu vai notiek kas cits ar jūsu balsošanas aparātu, tad momentā ir jāpaceļ roka vai mandāts tajā laikā, kad notiek balsošana. Pēc tam, kad tiek paziņoti rezultāti, nekādas pretenzijas vairs netiks pieņemtas. Un jūs arī saprotat - kāpēc. Sākas pārtraukums.

(Pārtraukums)

Sēdi vada Latvijas Republikas 5. Saeimas priekšsēdētājs
Anatolijs Gorbunovs.

Priekšsēdētājs. Deputāti, turpināsim plenārsēdi! Vārds Balsu skaitīšanas komisijas vadītājam deputātam Silāram.

I.Silārs ("Latvijas ceļš").

Cienījamie kolēģi! Balsu skaitīšanas komisija sagatavoja 100 vēlēšanu zīmes Latvijas Republikas Valsts Prezidenta vēlēšanām, kurās tika ierakstīti divi kandidāti - Aivars Jerumanis un Guntis Ulmanis. Izdalītas tika 79 vēlēšanu zīmes, 21 zīme tika iznīcināta. Atverot vēlēšanu kasti, no tās tika izņemtas 79 vēlēšanu zīmes. Trīs zīmes bija nederīgas, jo nebija svītrots neviens no kandidātiem. Abi kandidāti tika svītroti 20 vēlēšanu zīmēs. Balsojums par kandidātiem ir šāds: par Aivaru Jerumani - 10, par Gunti Ulmani - 46. Līdz ar to šajā vēlēšanu kārtā neviens no kandidātiem nav saņēmis ievēlēšanai nepieciešamo balsu skaitu. Lūdzu balsojot apstiprināt šo Balsu skaitīšanas komisijas ziņojumu!

Priekšsēdētājs. Vai jautājumu deputātiem nav? Paldies. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu, balsojiet! Rezultātu! Par - 92, pret - nav, 1 - atturas. Balsu skaitīšanas komisijas ziņojums ir akceptēts.

Latvijas Zemnieku savienības frakcija pieprasa plenārsēdes pārtraukumu uz vienu stundu. Saskaņā ar Kārtības rulli šis priekšlikums ir jāakceptē Saeimai. Vai ir, lūdzu, jautājumi? Jautājumu nav. Tad, lūdzu, balsosim Latvijas Zemnieku savienības frakcijas ierosināto pārtraukumu uz vienu stundu. Balsošanas režīmu! Lūdzu, balsojiet! Rezultātu! 64 - par, 10 - pret, 16 - atturas. Šis priekšlikums ir akceptēts. Pasludinu pārtraukumu uz vienu stundu. Lūdzu, fiksējiet laiku! Atsāksim sēdi pulksten 13.40.

(Pārtraukums)

Sēdi vada Latvijas Republikas 5. Saeimas priekšsēdētājs
Anatolijs Gorbunovs.
(Plkst. 13.40)

Priekšsēdētājs. Turpināsim Saeimas sēdi! Mūsu darba kārtībā ir jautājums par Valsts Prezidenta vēlēšanām. Ja nav nekādas informācijas, tad turpināsim vēlēšanu trešo kārtu. Vai Balsu skaitīšanas komisijai ir nepieciešams sniegt informāciju? Ja nav ne - jā, ne - nē, tad labāk lai būtu īsa informācija. Lūdzu!

I.Silārs ("Latvijas ceļš").

Cienījamie kolēģi! Tātad šajā kārtā vēlēšanu lapās būs tikai viens vārds un uzvārds - Guntis Ulmanis. Savu attieksmi pret izvirzīto kandidātu jūs varēsit izsacīt vai nu atstājot viņu un iesviežot vēlēšanu kastē neizmainītu šo vēlēšanu lapu, vai arī izsvītrot viņu. Atkal tāpat kā iepriekšējās kārtās šim kandidātam ir jāsaņem vismaz 51 balss.

Priekšsēdētājs. Vai, lūdzu, ir jautājumi? Nav. Paldies. Lai pasludinātu pārtraukumu, ir vajadzīgs jūsu akcepts. Lūdzu balsošanas režīmu! Balsosim priekšlikumu par pārtraukumu uz pusstundu. Lūdzu, balsojiet ar savām pultīm! Rezultātu! Par - 85, pret - 1, atturas - nav. Paldies. Sākas pārtraukums. Lūdzu klausieties arī attiecīgos zvanus gan par balsojumu, gan pēc tam par nākšanu atpakaļ zālē.

(Pārtraukums)

Sēdi vada Latvijas Republikas 5. Saeimas priekšsēdētājs
Anatolijs Gorbunovs.

Priekšsēdētājs. Turpināsim Saeimas sēdi! Vārds Balsu skaitīšanas komisijas priekšsēdim deputātam Silāram.

I.Silārs ("Latvijas ceļš").

Godātie deputāti! Balsu skaitīšanas komisija bija sagatavojusi 100 vēlēšanu zīmes Latvijas Republikas Valsts Prezidenta vēlēšanām, kurās kā kandidāts bija ierakstīts deputāts Guntis Ulmanis. Vēlēšanu zīmes tika izdotas 79 deputātiem, 21 vēlēšanu zīme tika iznīcināta. Atverot vēlēšanu kasti, tika izņemtas 79 vēlēšanu zīmes. Saskaitot par kandidātu nodotās balsis, tās sadalās šādi: pret - 26, par - 53. Līdz ar to Balsu skaitīšanas komisija paziņo, ka par Valsts Prezidentu ir ievēlēts Guntis Ulmanis. (Aplausi.)

Lai procedūra tiktu ievērota atbilstoši paredzētajai kārtībai, aicinu šo Balsu skaitīšanas komisijas ziņojumu apstiprināt balsojot.

Priekšsēdētājs. Vai ir jautājumi Balsu skaitīšanas komisijas priekšsēdim? Nav. Paldies. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu, balsojiet komisijas ziņojuma akceptu! Rezultātu! 85 - par, 1 - pret, 2 - atturas. Paldies. Komisijas ziņojums ir akceptēts. Apsveicam deputātu Ulmani kā Latvijas Valsts Prezidentu! Un saskaņā ar Satversmes 40. pantu tuvākajā Saeimas sēdē pēc ievēlēšanas Valsts Prezidents, uzņemoties amata pienākumus, nodos svinīgo solījumu. (Aplausi.)

Saeimas prezidija kompetencē ir noteikt arī Saeimas sēdes darba kārtību, bet Kārtības rullis nosaka, ka ir vajadzīgas 48 stundas, iepriekš paziņojot par to Saeimas deputātiem vai nu mutiskā, vai rakstiskā veidā.

Ņemot vērā to, ka mums ir jāturpina veidot mūsu jaunās varas struktūras, es lūgtu pašai Saeimai noteikt nākamo sēdi, kurā Valsts Prezidents varētu dot svinīgo solījumu. Lūdzu!

A.Panteļējevs ("Latvijas ceļš").

Es ieteiktu nākamo sēdi noturēt rīt pulksten 12.00, lai pabeigtu šodienas darba kārtību, bet attiecībā uz solījumu tas varētu būt rīt pulksten 12.00.

Priekšsēdētājs. Vai ir citi priekšlikumi? Nav. Lūdzu Saeimu akceptēt šo priekšlikumu un darba kārtībā pulksten 12.00 iekļaut Valsts Prezidenta svinīgo solījumu. Balsošanas režīmu! Lūdzu, balsojiet! Rezultātu! Paldies. Priekšlikums ir akceptēts. Es domāju, būs pareizi, ja mēs lūgsim Valsts Prezidentu turpināt piedalīties mūsu Saeimas darbā, sēžot ložā. Lūdzu!

Turpināsim Saeimas sēdes darbu! Nākamais darba kārtības jautājums ir deputātu **frakcijas "Tçvzemei un Brīvībai" iesniegtais Latvijas Republikas Saeimas paziņojuma projekts**. Saskaņā ar Kārtības rulli deputāti ar 10 parakstiem ir iesnieguši lūgumu ierobežot debašu laiku līdz 5 minūtēm jautājumā par Saeimas paziņojuma projektu. Šāds priekšlikums ir jāakceptē Saeimai. Ja citu priekšlikumu nav, ja tas ir vienīgais priekšlikums par izskatīšanas kārtību, tad lūdzu balsošanas režīmu. Lūdzu rezultātu! 80 - par, 2 - pret, 3 - atturas. Priekšlikums ir akceptēts.

Lūdzu, kurš vēlas vārdu par iesniegto Saeimas paziņojumu? Deputāts Bērziņš. Lūdzu!

I.Bērziņš ("Latvijas ceļš").

Arī "Latvijas ceļš" ir izdalījis dokumentu, kam, protams, par pamatu ir ņemts tikai apvienības "Tçvzemei un Brīvībai" iesniegtais dokuments. Tas ir redakcionāli nedaudz citādāks. Un arī apvienība "Tçvzemei un Brīvībai", kā es saprotu, ir izdarījusi zināmas izmaiņas. Varbūt mēs, lai nesarežģītu darbu, vienkārši varētu ņemt vienu un... Mēs, protams, savu, un deputāti balsojot izšķirtu. Tad mēs arī redzētu rezultātu, lai nebūtu... Jo te tiešām ir divi varianti, mēs tos nobalsotu, un tas arī viss. Paldies.

Priekšsēdētājs. Pirms mēs izšķiramies, mums, ja deputāti pieprasa, ir vajadzīgas arī debates, lai motivētu savus priekšlikumus. Lūdzu, deputāt Grīnblat!

M.Grīnblats ("Tçvzemei un Brīvībai").

Tātad ir izsniegts arī "Latvijas ceļa" variants, kā otrais variants. Frakcija "Tçvzemei un Brīvībai" paliek pie sava varianta, taču informē gan prezidiju, gan klātesošos deputātus, ka mēs paši savā projektā izdarām dažas nebūtiskas izmaiņas. Es lūdzu tās visas atzīmēt!

Priekšsēdētājs. Lūdzu!

M.Grīnblats. Tātad pirmās rindkopas 4. rindiņā tiek svītrots vārds "patiesās". Tātad paliek vienkārši "nepieļaut šo valstu neatkarības atjaunošanu". Tas ir viens labojums.

Un otrās rindkopas pašās beigās, kur ir runa par politiskās, ekonomiskās un militārās sadarbības līguma noslēgšanu, mēs piedāvājam vārdu "militārās" svītrot un aizstāt to ar vārdu"aizsardzības". Tātad noslēgt aizsardzības sadarbības līgumu.

Un, protams, automātiski tātad nevis 6., bet 7. jūlijā. Tas ir saprotams pats par sevi. Tas ir rakstiskais variants. Es atdodu to Prezidijam. Tas ir viss no mūsu puses.

Priekšsēdētājs. Paldies. Vai vēl kāds vēlas vārdu?

(Zālē kaut ko runā no vietas.)

Priekšsēdētājs. Būtu pareizi, ka uzstātos no tribīnes...

A.Panteļējevs ("Latvijas ceļš").

Es tikai gribu vērst uzmanību uz to galveno atšķirību, kas ir starp abiem projektiem un arī pamatot, kāpēc frakcija "Latvijas ceļš"" ierosina nedaudz citādāku redakciju. No apvienības "Tçvzemei un brīvībai" iesniegtā projekta izriet, ka viņi praktiski pašlaik neatzīst Igaunijas Republikas neatkarības *de facto* eksistenci, un, ja viņi pat izsvītro vārdu "patiesas", tad viņi vienkārši nepieļauj šo valsts atjaunošanu, zināmā mērā tas nozīmē, ka tiek uzskatīts, ka tā pašlaik vēl nav atjaunota.

Un, otrkārt, apvienības "Tçvzemei un brīvībai" projektā ir teikts, ka Latvijas Republikas Saeima atbalsta Igaunijas Republikas centienus panākt okupācijas un kolonizācijas izbeigšanu, kas arī nozīmē, ka frakcija "Tçvzemei un Brīvībai" uzskata Igauniju pašlaik par okupētu un kolonizētu valsti. Izejot no tā, ka mēs tomēr uzskatām, ka Igaunijas Republikas neatkarība *de facto* ir atzīta, un izejot no tā, ka Igaunijas Republika ir uzņemta Eiropas padomē un faktiski neviena okupēta valsts nav Eiropas padomes pilntiesīga locekle, mēs uzskatām, ka šādā veidā apšaubīt pašreizējo Igaunijas statusu ir zināmā mērā pārgalvīgi no mūsu puses un varbūt pat pazemojoši Igaunijai, tāpēc mēs ierosinām runāt nevis par okupācijas un kolonizācijas izbeigšanu, bet gan atzīstot, ka okupācija un kolonizācija ir izraisījusi smagas sekas, kuras pašlaik ir vēl dzīvē sastopamas, mēs runātu par okupācijas un kolonizācijas seku izbeigšanu. Tātad vajadzētu runāt nevis par okupācijas izbeigšanu, bet par okupācijas un kolonizācijas seku izbeigšanu. Līdz ar to mēs atzīstam Igauniju par neatkarīgu valsti, kura pašlaik cīnās pret okupācijas un kolonizācijas sekām. Tāda būtība ir savienības "Latvijas ceļš" projektam. Paldies.

Priekšsēdētājs. Lūdzu - deputāts Sinka!

J.Sinka ("Tçvzemei un Brīvībai").

Vispirms par vārdu "sekas". Ir iespējams, ka poligonos, no kuriem ir atvilkti bijušie padomju vai tagadējie Krievijas bruņotie spēki, parādās sekas, proti, atstātās mīnas, kuras būtu jāatrod, arī atstātās bumbas. Es uzskatītu tās par sekām. Arī to, ka padomju armija būtībā vēl ir šeit, Latvijā, dažādās vietās, arī to, ka tā pilnībā kontrolē, piemēram, Skrundas radara bāzi, ka tai ir militārās institūcijas, kur viņi ir kungi, ieskaitot kara flotes bāzes. Tā ir nenormāla situācija, tā tomēr vēl joprojām ir okupācija, kas ir okupācija arī pēc Ženēvas konvencijas. Tā ka es nedomāju, ka apvienības "Tçvzemei un Brīvībai" paziņojums ir tik pretrunīgs.

Tāpat es atzīstu, ka ir nepieciešams specificēt, kādu līgumu mēs gribētu, kas būtu vēlams, lai mēs to noslēgtu ar Igauniju. Līdz šim viss, par ko mēs esam runājuši, visas references uz Baltijas sadarbību ir bijušas ārkārtīgi neskaidras un miglainas. Es domāju, ka ir pienācis laiks, lai mēs tās specificētu. Es vēl joprojām lūdzu deputātus atbalstīt apvienības "Tçvzemei un Brīvībai" iesniegumu.

Priekšsēdētājs. Deputāts Indulis Bērziņš - lūdzu!

I.Bērziņš ("Latvijas ceļš").

Jau vakar mēs runājām ar apvienības "Tçvzemei un Brīvībai" pārstāvjiem. Mums principiālu domstarpību tiešām nebija. Šāda veida dokuments ir jāpieņem, un paldies, ka viņi to iesniedza. Tomēr es tiešām aizrādīšu cienījamajiem kolēģiem, ka Skrunda, paldies Dievam, pagaidām ir Latvijas teritorijā. Un te jau ir tā atšķirība, ka mēs nedrīkstam aizrauties. Varbūt pat pareizi un ļoti asi mēs varam atļauties vērtēt mūsu situāciju, un tas viss, ko teica Sinkas kungs... Lielā mērā es viņam varētu piekrist, ja mēs vērtētu situāciju Latvijā. Bet Igaunija pati ir pateikusi jau diezgan strikti. Vakar šeit, no šīs tribīnes, arī noskanēja šī frāze, ko teica Igaunijas pārstāvis - "seku likvidēšana". Mēs šo frāzi lietojam nevis tādēļ, ka mēs gribētu, lai mēs Igaunijai neuzspiestu, kā tai jārīkojas šajā gadījumā. Mēs esam par vienotību, mēs pilnībā piekrītam, mēs esam par šāda līguma slēgšanu, mēs esam par šo okupācijas seku, ja jūs tā uzskatāt, likvidēšanu gan Latvijā, gan Igaunijā, bet šeit vienkārši ir tāds fakts, ka runa ir par citu valsti. Ja tas būtu par Latviju, tad varbūt es lielā mērā Sinkas kungam piekristu, bet šobrīd mēs nedrīkstam atļauties mācīt igauņus, kā tad viņiem ir jāvērtē situācija Igaunijā. Viņi vakar to pateica, un mēs vienkārši to fiksējam dokumentā. Paldies.

Priekšsēdētājs. Vai vēl kāds vēlas vārdu? Lūdzu, kolēģi deputāt Tabūn! Lūdzu visus ievērot Kārtības rulli un iesniegt savu lūgumu rakstiski un savlaicīgi, lai šeit var izkārtot secību. Lūdzu, deputāt Tabūn!

P.Tabūns (Latvijas Nacionālās neatkarības kustība).

Paldies. Cienījamie kolēģi, es uzskatu, ka frakcijas "Latvijas ceļš" iesniegtajā projektā ir izmainīta pati būtība, kas bija ietverta frakcijas "Tçvzemei un Brīvībai" projektā. Frakcijas "Tçvzemei un Brīvībai" projektā ir uzsvērts, ka Saeima novērtē Krievijas Federācijas draudus kā rupju politisku spiedienu ar mērķi turpināt okupācijas un kolonizācijas politiku pret Baltijas valstīm un nepieļaut šo valstu neatkarības atjaunošanu, bet paturēt tās faktiskā Krievijas kontrolē.

Otrajā variantā, tātad savienības "Latvijas ceļš" variantā, tas ir stipri stipri mīkstināts - "..paturēt savā ietekmes sfērā Baltijas valstis un šķelt šo valstu vienotību". Būtība ir ļoti labi un vienkārši saredzama.

Nākamais. Par to, ka Latvijas Saeima atbalsta Igaunijas Republikas centienus panākt okupācijas un kolonizācijas izbeigšanu un atjaunot neatkarīgu tiesisku un demokrātisku valsti, ir rakstīts apvienības "Tçvzemei un Brīvībai", un tas ir ļoti būtiski. Tātad panākt okupācijas un kolonizācijas izbeigšanu.

Šeit ir runa par "seku izbeigšanu". Būtiskas ir arī beigas, ko lemj un ko piedāvā Latvijas Republikas Saeima. Tātad tā tuvākajā laikā piedāvā apsvērt diezgan būtiskas lietas - iespējas uzsākt sarunas par politiskās, ekonomiskās un aizsardzības sadarbības līguma noslēgšanu starp Igauniju un Latviju. Es lūdzu kolēģus, ņemot vērā to, ka starpība ir ļoti būtiska, atbalstīt un balsot par projektu, ko ir iesniegusi frakcija "Tçvzemei un Brīvībai".

Paldies par uzmanību!

Priekšsēdētājs. Paldies. Vārds deputātam Kiršteinam.

A.Kiršteins (Latvijas Nacionālās neatkarības kustība).

Godājamais priekšsēdētāj, godājamie Saeimas deputāti! Pašreiz Helsinkos notiek Eiropas Drošības un sadarbības apspriedes Parlamentārās asamblejas sanāksme, kur pašreiz tieši izskata

attiecības starp Krieviju un Igauniju. Un šajā sakarībā būtu ļoti svarīgi ātri pieņemt šo Deklarāciju, lai varētu to pārtulkot arī angļu valodā un rītdien nogādāt Helsinkos.

Es personīgi saprotu, ka sekas ir tad, kad ir izvācies karaspēks, un tad apmēram 20 gadu šīs sekas vēl būs mums jūtamas. Tās būs ne tikai ārējās - te es domāju gan poligonus, gan mežus, gan ainavas, gan apkārtējo vidi, - bet tās būs arī psiholoģiskās sekas. Tās mēs redzam daļēji arī vecajā Augstākajā Padomē, daļēji arī šeit, Saeimā. Tās būs arī demogrāfiskās sekas un vesela rinda vēl citu neatrisinātu jautājumu. Taču, ja kāda valsts demonstratīvi paziņo, ka tā neizvāc karaspēku, bet atstāj to un ka šis karaspēks ir trīs reizes lielāks par valsts nacionālo karaspēku, tad man ir jautājums: vai tās ir sekas? Es domāju, ka šajā gadījumā tā ir tīra okupācija šeit, un, ja šis vārds var likties drusciņ par stipru, tad pašreizējā situācijā tas nav stiprāks par to, ko ir atļāvies pateikt kādas valsts prezidents, kurš ir paziņojis, ka viņš neizvāks savu karaspēku. Tāpēc šajā gadījumā es tomēr aicinātu atbalstīt apvienības "Tçvzemei un Brīvībai" projektu un nerunāt par sekām. Ja šeit kāds no šīs tribīnes neizskaidro, kas tās ir par sekām, ja karaspēks demonstratīvi paziņo, ka tas neatstāj valsti, tad jājautā: kas tās ir par sekām? Varbūt vajag uzaicināt kādu valodas speciālistu? Paldies.

Priekšsēdētājs. Vārds deputātam Inkēnam, pēc tam runās deputāts Endziņš.

E.Inkēns ("Latvijas ceļš").

Es domāju, ka mēs tomēr novirzāmies no galvenā temata, jo mūsu šodienas dokumenta apspriešanas uzdevums nav noskaidrot, kāds statuss ir Igaunijai. Mēs nevaram izvērtēt Igaunijas statusu, jo tas ir jādara igauņiem pašiem, un viņi savos formulējumos ir viennozīmīgi, - tie ir formulējumi par sekām. Katrā ziņā tas, ka mēs nosakām vai domājam, ka viņiem ir cits statuss, ir iejaukšanās Igaunijas iekšējās lietās. Es nedomāju, ka tas novedīs pie tā, ka Igaunija pieteiks mums karu, un tomēr tas ir nekorekti no mums kā no kaimiņiem. Arī no starptautisko tiesību viedokļa. Tas nav mūsu uzdevums - secināt, kāds viņiem ir statuss.

Un otrais. Apvienības "Tçvzemei un Brīvībai" iesniegtajā dokumentā lietas un attiecības starp Latviju un Igauniju tiek izskatītas tā, it kā tās tikko būtu aizsāktas. Bet tā tas nav. Starp Latviju un Igauniju praktiski jau ir parafēts par brīvām ekonomiskām attiecībām. Notiek sarunas arī starp militārajiem resoriem. Mēs neesam sākumpunktā. Un tas, ka ir sanākusi Saeima, vēl nenozīmē, ka dzīve sākas no sākuma: tas nozīmē tikai to, ka tiks izveidota valdība, tiks izveidota ārpolitiskā komisija, kas izskatīs valsts ārpolitisko koncepciju. Ar dokumentu, kurā mēs jau tieši un uzreiz iepriekš pasakām, kāda būs šī ārpolitiskā koncepcija, mēs mazlietiņ aizsteidzamies notikumiem priekšā. Mūsu uzdevums - un Kiršteina kungam ir pilnīga taisnība - pašreiz ir dot igauņiem šo morālo atbalstu gan Helsinkos, gan citur. Tikko Latvijā vizītē bija Lāra kungs, ar kuru mēs konkrēti izrunājāmies par to, ko Igaunija gribētu. Igaunija pašreizējā brīdī gribētu Baltijas padomes sanākšanu, šā jautājuma apspriešanu un tiešām solidaritāti no Latvijas un no Lietuvas puses. Tagad, kad mums ir ievēlēts Prezidents, mums ir visas iespējas to realizēt. Taču šā dokumenta uzdevums ir cits, tāpēc es lūgtu tomēr balsot par savienības "Latvijas ceļš" izveidoto projektu.

Priekšsēdētājs. Paldies. Deputāt Endziņ, jums vārds!

A.Endziņš ("Latvijas ceļš").

Cienījamais priekšsēdētāj, cienījamie kolēģi! Mums ir divi projekti. Vakar no šīs tribīnes ar apsveikuma runu uzstājās Igaunijas parlamenta spīkera vietnieks, kurš vienlaicīgi ir arī Igaunijas delegācijas vadītājs Eiropas padomes Parlamentārajā asamblejā. Kelana kungs pienāca arī pie

manis tieši saistībā ar apvienības "Tçvzemei un Brīvībai" iesniegto projektu. Viņš bija ļoti iepriecināts par šādu iniciatīvu un izteica lielu pateicību par to, taču tajā pašā laikā viņš teica, ka viņš konsultēsies vēl arī ar Igaunijas Ārlietu ministriju. To viņš arī izdarīja un pirms prombraukšanas palūdza mani iziet no zāles. Mēs ar viņu runājām, un viņš izteica iebildumus. Lūk, kaut vai par vienu formulējumu - par imperiālistisko politiku. Tā ir viena lieta. Otra lieta, ka mēs jau šajā Deklarācijā nosakām... Apvienība "Tçvzemei un Brīvībai" gan tagad pateica, ka šī "militārā" tiek aizstāta ar "aizsardzības", taču man liekas, ka tas būtību nemaina. Igaunija vēlētos, lai tomēr tādā veidā nebūtu.

Un vēl. Ja mēs šeit runājam un uzsveram to, kā Tabūna kungs teica, ka ir okupācija un tā turpinās, ka šeit ir armija... Un arī Kiršteina kungs teica... Ja ir okupācija, tad ir jābūt kaut kādai okupācijas pārvaldei, un galu galā tas nozīmē, ka mēs apšaubām, ka Igaunija vispār šodien ir suverēna, patstāvīga valsts: ka tā it kā ir okupēta valsts. Tad es brīnos, kāpēc aizpagājušajā Parlamentārajā asamblejā Igaunija kā suverēna, brīva, neatkarīga valsts tika uzņemta Eiropas padomē kā pilntiesīga locekle. Tātad es tomēr lūdzu deputātus, pirms jūs izšķiraties, izvērtēt šos argumentus par labu vienam vai otram projektam. Paldies par uzmanību!

Priekšsēdētājs. Paldies. Vairāk neviens nav iesniedzis lūgumu dot viņam vārdu. Līdz ar to debates ir izbeigtas un tagad mums ir jāizšķiras, jo mums par vienu un to pašu darba kārtības punktu ir iesniegts arī alternatīvs projekts. Es piedāvāju vispirms nobalsot un ar balsu vairākumu no šiem projektiem izvēlēties vienu, bet pēc tam balsot kopumā par šo projektu. Lai gūtu balsu vairākumu, būs nepieciešama vismaz puse no balsojošo skaita. Ja par procedūru ir kādi iebildumi vai citi priekšlikumi, tad, lūdzu, pasakiet to. Nav. Tad, lūdzu, vispirms balsosim Latvijas Republikas Saeimas paziņojuma projektu, kuru iesniegusi deputātu frakcija "Tçvzemei un Brīvībai" ar tiem labojumiem, pret kuriem neviens neiebilda un kurus šeit izteica deputāts Grīnblats. Es vēlreiz atļaušos jums tos atgādināt: pirmajā rindkopā "aiz šo valstu" ir svītrots vārds "patiesas", un otrajā rindkopā iepriekšējā rindā "militārās sadarbības līguma noslēgšana" vārda "militārās" vietā ir ieteikts lietot vārdu "aizsardzības". Citu labojumu nav.

Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu, balsojiet apvienības "Tçvzemei un Brīvībai" iesniegto Saeimas paziņojumu. Lūdzu rezultātu! 29 - par, 40 - atturas... Paldies.

Tagad, lūdzu, balsojiet savienības "Latvijas ceļš" iesniegto Latvijas Republikas Saeimas paziņojuma projektu! Balsošanas režīmu! Lūdzu, balsojiet! Rezultātu! 56 - par, 27 - pret, 7 - atturas.

Ir pieņemts savienības "Latvijas ceļš" iesniegtais projekts. Tagad, lūdzu, vai ir kādi labojumi vai papildinājumi, pirms mēs balsojam kopumā?

A.Panteļējevs ("Latvijas ceļš").

Es atvainojos. Tīri tehniski projektā ir Latvijas Republikas Valsts Prezidents... Tur ir kļūda.

Priekšsēdētājs. Runājiet skaļāk un konkrēti! Kāds ir jūsu priekšlikums?

A.Panteļējevs. No izdalītā projekta es lūdzu svītrot parakstu "Latvijas Republikas Valsts Prezidents". Tā ir tehniska kļūda.

Priekšsēdētājs. Un ko jūs ierosināt?

A.Panteļējevs. Un ierosinu tur rakstīt "Saeimas priekšsēdētājs".

Priekšsēdētājs. Paldies. Vai ir citi labojumi? Nav. Lūdzu, balsosim deputātu frakcijas "Latvijas ceļš" iesniegto Latvijas Republikas Saeimas paziņojumu! Balsošanas režīmu! Lūdzu balsot! Rezultātu! Par - 61, pret - 10, atturas - 15. Paziņojuma teksts ir pieņemts.

Arī šis darba kārtības jautājums ir izskatīts.

Saeimas prezidijs ir saņēmis iesniegumu, kuru parakstījuši 40 deputāti: "Sakarā ar nekontrolēto informācijas izplatīšanos par Totalitārisma seku dokumentācijas centra rīcībā esošajiem materiāliem un lai izslēgtu šo datu neobjektīvu izmantošanu politiskiem mērķiem, pieprasām izveidot parlamenta izmeklēšanas komisiju 5 cilvēku sastāvā ar uzdevumu izmeklēt un 2 nedēļu laikā ziņot Saeimai par Totalitārisma seku dokumentācijas centra un Totalitāro režīmu noziegumu izmeklēšanas komisijas darbību un iesniegt priekšlikumus." Tālāk seko 40 paraksti.

Saskaņā ar Satversmi, tās 26. pantu, Saeimai jāieceļ noteiktiem gadījumiem parlamentārās izmeklēšanas komisijas, ja to pieprasa ne mazāk kā 1/3 daļa Saeimas locekļu. Tātad šis pieprasījums šeit ir un Saeimai būtu tālāk jālemj.

Vispirms būtu jārunā par to, kādā veidā, pēc kāda principa, šī komisija tiks izveidota, un tālāk, ja Saeima to akceptēs, šī komisija būtu arī izveidojama. Bet par to lūdzu jūsu priekšlikumus un ieteikumus. Lūdzu, deputāt Panteļējev!

A.Panteļējevs ("Latvijas ceļš").

Man būtu priekšlikums, lai mēs vispirms akceptētu komisijas locekļu skaitu. Ir izvirzīts priekšlikums, ka komisija sastāv no 5 cilvēkiem, un tālāk vajadzētu izvirzīt kandidatūras šeit pat, plenārsēdē, nobalsot par tām un, raugoties pēc relatīvā balsu vairākuma, pirmie pieci tiktu iekļauti šīs komisijas sastāvā. Tāds būtu mans priekšlikums.

Priekšsēdētājs. Lūdzu, deputāte Grava!

I.Grava (Demokrātiskā centra partija).

Šis jautājums ir pietiekami sarežģīts, lai to neuzticētu pieciem izredzētajiem, bet, lai ievērotu demokrātiju, mēs ierosinām to 8 cilvēku sastāvā - pa vienam cilvēkam no katras frakcijas.

Priekšsēdētājs. Godātie kolēģi! Lai mēs ievērotu procedūru, es jūs aicināju izteikt savus priekšlikumus, kā mēs tālāk rīkosimies. Un jūs - es pateicos! - aktīvi ķērāties jau pie darba. Šeit, Satversmē, ir rakstīts sekojoši, es jums atgādināšu: "Saeimai jāieceļ noteiktiem gadījumiem parlamentārās izmeklēšanas komisijas, ja to pieprasa ne mazāk kā 1/3 daļa Saeimas locekļu." Tātad noteikums par Saeimas locekļu skaitu ir izpildīts, bet, tā kā šeit ir rakstīts "noteiktiem gadījumiem" un jums nekādu citu priekšlikumu nebija, tad mēs jau sākām apspriest, kā veidot šo komisiju. Tad es ierosinu vispirms iekļaut šo jautājumu darba kārtībā un tad debatēt par visām detaļām un to, kādā veidā mēs veidosim šo komisiju. Lūdzu, vai ir kādi iebildumi vai citi priekšlikumi? Ja nav citu priekšlikumu, tad es lūgtu balsot jautājuma par parlamenta izmeklēšanas komisijas izveidošanu iekļaušanu darba kārtībā saskaņā ar deputātu iesniegto prasību. Balsošanas režīmu! Balsosim! Lūdzu rezultātu! 83 - par, pret - nav, atturas - 5. Paldies. Šis jautājums ir iekļauts mūsu darba kārtībā.

Tagad varam turpināt apspriest procedūru, kādā veidā mēs veidosim šo komisiju. Pagaidām ir izskanējuši divi priekšlikumi. Viens - veidot to piecu cilvēku sastāvā. Un, kā es sapratu, visi deputāti izvirza savus priekšlikumus un ar balsu vairākumu izlemj piecus deputātus. Vai es

pareizi teicu? Jā, tas ir priekšlikums. Un otrs ir deputātes Gravas priekšlikums - astoņu cilvēku sastāvā. Tātad pa vienam deputātam no katras frakcijas. Vai ir citi priekšlikumi? Nav. Paldies. Tādējādi mēs balsosim šos divus priekšlikumus to iesniegšanas kārtībā. Vai kāds vēlas izteikties? Es atgādinu, ka par šāda veida balsojumiem deputāti var runāt tikai viens "par" un viens "pret". Lūdzu!

I.Silārs ("Latvijas ceļš").

Es domāju, ir jāpiekrīt deputātei Ilgai Gravai, ka šis jautājums ir ļoti nopietns. Un tieši tāpēc es uzskatu, ka mums šeit ir jāvēlē tādi cilvēki, kuriem uzticas ne tikai viena frakcija, bet kam uzticas visi 100 vai klātesošie deputāti. Tādēļ es aicinu izvēlēties piecus tos, kuriem visvairāk uzticas visi deputāti neatkarīgi no frakcijas piederības. Paldies.

Priekšsēdētājs. Tātad par šo priekšlikumu, tas ir, uzticēt šo darbu pieciem deputātiem un izvēlēties tos ar balsu vairākumu, vēl kāds deputāts, ja grib, var izteikties "pret". Vienu sekundīti! Jūs sēdiet, jo deputātam Mārim Grīnblatam ir garāks ceļš līdz mikrofonam, turklāt viņš tiešām pirmais piecēlās.

M.Grīnblats ("Tçvzemei un Brīvībai").

Jā, paldies, es sāku gājienu pirmais, kaut arī pienācu otrais. Mūsu argumenti pret "Latvijas ceļa" ieteikto kārtību ir sekojoši: ja tiks balsots ar mērķi ievēlēt tikai piecus deputātus, tad lielākajām frakcijām dabiski, ir cerības saņemt četras vai pat piecas vietas šajā komisijā. Taču arī mazākās frakcijas, protams, ir ļoti ieinteresētas iegūt pārstāvi šajā komisijā. Tā ka es atbalstu deputātes Gravas priekšlikumu, lai tomēr būtu astoņi cilvēki, lai garantija tomēr būtu visām frakcijām. Tas ir galvenais iebildums.

Priekšsēdētājs. Paldies. Tagad, lūdzu, balsosim "Latvijas ceļa" deputāta Panteļējeva iesniegto priekšlikumu. Pēc tam atkal runāsim un balsosim par otro - deputātes Gravas priekšlikumu. Bet tagad par deputāta Panteļējeva priekšlikumu. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu! Rezultātu! 46 - par, 32 - pret, 10 - atturas. Paldies.

Tagad balsosim deputātes Gravas iesniegto priekšlikumu. Vai kāds vēlas izteikties "par" vai "pret"? Lūdzu, deputāt Kide!

E.Kide ("Saskaņa Latvijai").

Mēs atbalstām deputātes Gravas priekšlikumu - ievēlēt pa vienam cilvēkam no katras frakcijas, jo, kā teica Grīnblata kungs, patiešām katra frakcija grib zināt šo pašu būtību, un, ja nobalsos ar balsu vairākumu, tad mazākuma frakcijas tur var vispār neiekļūt. Tāpēc atbalstu Gravas kundzes priekšlikumu.

Priekšsēdētājs. Paldies. Lūdzu - deputāts Panteļējevs!

A.Panteļējevs ("Latvijas ceļš").

Diemžēl jau tā ir problēma, ka gan šā Dokumentācijas centra, gan šīs komisijas darbībā ir pārāk daudz partejiskuma. Un laikam viena no šīs izmeklēšanas komisijas funkcijām būs tieši kaut kādā veidā minimalizēt šo situāciju. Tāpēc mēs tomēr paturam spēkā priekšlikumu izveidot piecu cilvēku komisiju, ko ievēlē visa Saeima. Piemēram, es varu pateikt "Latvijas ceļa" vārdā, ka mēs

izvirzīsim tikai vienu cilvēku. Protams, es to nevaru teikt citu vārdā, bet mēs izvirzīsim tikai vienu cilvēku šīs komisijas sastāvam.

Priekšsēdētājs. Paldies. Lūdzu, balsosim deputāta Panteļējeva priekšlikumu. Es atvainojos! Lūdzu balsosim deputātes Gravas priekšlikumu! Un tāpēc es atgādināšu, lai nebūtu nekāda sajukuma. Deputāte ierosināja izveidot komisiju astoņu cilvēku sastāvā - pa vienam deputātam no katras frakcijas. Lūdzu, balsojiet šo priekšlikumu! Balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 42, pret - 32, 17 - atturas. Pieņemts ir pirmais priekšlikums.

Kolēģi, par procedūru! Šeit iebilst. Ne prezidijā, bet konsultanti. Lūdzu, apspriedīsim, jo mums viss darbs vēl priekšā. Lai mums nebūtu nekādu pārpratumu. Manuprāt, tādos gadījumos, kad ir divi priekšlikumi, tie tiek izlemti ar balsu vairākumu. Bet izveidot pašu komisiju un pieņemt lēmumu, to gan var ar balsu vairākumu no klātesošo balsojušo deputātu skaita. Tāpēc es, ja jūs atbalstāt, šo iebildi noraidu.

Panteļējeva kungs, jūsu priekšlikums ir guvis nelielu pārsvaru, bet tas ir juridisks pārsvars deputātu balsu skaita ziņā. Un tagad, lūdzu, tālāk!

A.Panteļējevs. Es saprotu, ka tagad var nosaukt kandidatūras. Es nosauktu - un tas ir mūsu frakcijas priekšlikums - Kamaldiņa kunga kandidatūru.

A.Rozentāls (Zemnieku savienība).

Mēs šīs komisijas darbam iesakām Oskara Grīga kandidatūru.

A.Saulītis (Kristīgo demokrātu savienība).

Mēs šim darbam iesakām Olafu Brūveru.

A.Kiršteins (Latvijas Nacionālās neatkarības kustība).

Mēs iesakām Māri Budovski.

Priekšsēdētājs. Lūdzu!

E.Kide ("Saskaņa Latvijai").

Mēs izvirzām par kandidātu Igoru Bukovski.

Priekšsēdētājs. Lūdzu, iesniedziet rakstiski! Lūdzu, deputāte Grava!

I.Grava (Demokrātiskā centra partija).

Izvirzu komisijas darbam Kārli Leiškalnu.

Pārstāvis (uzvārdu nenosauc) no apvienības "Tçvzemei un Brīvībai".

"Tçvzemei un Brīvībai" šajā komisijā iesaka Jāni Straumi.

Priekšsēdētājs. Vai ir vēl kādi priekšlikumi? Es atvainojos jums! Es nolasīšu vēlreiz izvirzītās kandidatūras, un tad vienosimies tālāk par procedūru.

"Latvijas ceļš" iesniedza deputāta Kamaldiņa kandidatūru. Frakcija "Zemnieku savienība" iesniedza deputāta Grīga kandidatūru. Kristīgo demokrātu savienība iesniedza deputāta Brūvera kandidatūru. LNNK iesniedza deputāta Budovska kandidatūru. Frakcija "Saskaņa Latvijai" iesniedz Bukovska kandidatūru. Demokrātiskā centra partija iesniedza deputāta Kārļa Leiškalna kandidatūru. Un frakcija "Tçvzemei un Brīvībai" iesniedza deputāta Straumes kandidatūru. Šis gadījums, kā es saprotu, rullī nav paredzēts. Kādi deputātiem ir priekšlikumi?

A.Panteļējevs ("Latvijas ceļš").

Ja tas nav noteikts Kārtības rullī, tad es saprotu, ka mēs paši varētu noteikt un nobalsot par šo procedūru.

Priekšsēdētājs. Lūdzu!

A.Panteļējevs. Es ierosinu šādu procedūru: par katru kandidātu tiek nobalsots "par" un pēc tam pirmie pieci ar relatīvo balsu vairākumu tiek uzskatīti par ievēlētiem komisijā. Un pēc tam ir kopējais balsojums par šīs komisijas piecu cilvēku sastāva apstiprināšanu. Šim pēdējam lēmumam ir jāsavāc vismaz 51 balss, protams, vairākums no balsojušajiem.

Priekšsēdētājs. Es ļoti atvainojos, jo vienu niansīti es nesapratu. Es atkārtošu. Vai es pareizi jūs sapratu: tātad mēs balsojam par katru no kandidātiem un pēc tam svītru pavelkam zem tiem pieciem kandidātiem, kuri ir ieguvuši visvairāk balsu? Pēc tam mēs balsojam kopumā, un tad šim lēmumam ir jāiegūst absolūtais balsu vairākums, puse no balsojušo skaita. Protams, ja ir kvorums, bet kvorums mums ir. Tātad no klātesošo balsojušo skaita. Lūdzu, vai ir kādas iebildes vai citi priekšlikumi? Arī nav. Tad sagatavojieties balsot. Balsosim tādā secībā, kādā priekšlikumi ir iesniegti.

Pirmais kandidāts ir deputāts Kamaldiņš ("Latvijas ceļš"). Balsošanas režīmu! Lūdzu, balsosim! Rezultātu! 56 - par, 19 - pret, atturas - 10. Paldies.

Nākamais kandidāts ir deputāts Grīgs ("Latvijas Zemnieku savienība"). Lūdzu balsošanas režīmu! Rezultātu! 62 - par, 16 - pret, 14 - atturas. Paldies.

Nākamais ir Latvijas Kristīgo demokrātu savienības kandidāts deputāts Olafs Brūvers. Lūdzu rezultātu! 38 - par, 24 - pret, 28 - atturas. Paldies.

Nākamais ir Latvijas Nacionālās neatkarības kustības izvirzītais deputāts Māris Budovskis. Lūdzu balsošanas režīmu! Balsosim! Lūdzu rezultātu! Par - 50, pret - 26, 15 - atturas.

"Saskaņa Latvijai" - Igors Bukovskis. Lūdzu, balsosim! Rezultātu! 24 - par, 41 - pret, 26 - atturas. Paldies.

Demokrātiskā centra partija - deputāts Kārlis Leiškalns. Balsošanas režīmu! Balsosim! Lūdzu rezultātu! 49 - par, pret - 24, 18 - atturas. Paldies.

"Tçvzemei un Brīvībai" - Jānis Straume. Balsosim! Lūdzu rezultātu! 53 - par, pret - 24, atturas - 14.

Balsošanas rezultāti ir šādi. Komisijā ir iekļauti: Kamaldiņš, Grīgs, Budovskis, Leiškalns, Straume. Vai jums ir kāds cits viedoklis par šiem rezultātiem? Nav. Paldies.

Tagad par pašu lēmumu. Tātad deputāti ir ierosinājuši izveidot komisiju ar uzdevumu izmeklēt un 2 nedēļu laikā ziņot Saeimai par Totalitārisma seku dokumentācijas centra un Totalitāro režīmu noziegumu izmeklēšanas komisijas darbību un iesniegt priekšlikumus. Vai kāds vēlas izteikt savu viedokli pa šo formulējumu? Vai varam balsot? Tad es vispirms formulēšu. Tādējādi ir ierosināts Saeimai izveidot izmeklēšanas komisiju ar uzdevumu izmeklēt un 2 nedēļu laikā ziņot Saeimai par Totalitārisma seku dokumentācijas centra un Totalitāro režīmu noziegumu izmeklēšanas komisijas darbību un iesniegt priekšlikumus, un komisijā iekļaut sekojošus deputātus: Kamaldiņu, Grīgu, Budovski, Leiškalnu, Straumi.

Lūdzu, balsosim par šo priekšlikumu! Balsošanas režīmu! Lūdzu rezultātu! Par - 77, pret - 3, atturas - 10. Lēmums ir pieņemts.

Visi darba kārtībā iekļautie jautājumi ir izskatīti. Ja neviens deputāts saskaņā ar Kārtības rulli tagad neko neierosina izskatīt, tad... Vai ir kādi ierosinājumi? Nav. Tad mums darba kārtībā pagaidām ir iekļauts viens punkts, tas ir, rīt, pulksten 12.00 Saeimā tiks dots Prezidenta svinīgais solījums. Paldies. Uz redzēšanos!

Stenogrammu parakstīja

Redaktore J.Kravale

Mašīnrakstītāja I.Kuzņecova

Korektores S.Stikute, I.Jegorova